

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXX Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, KOVAS — MARCH 22, 1976

Nr. 69

Apsiginklavimo lenktynės Viduriniuose Rytuose

Washingtonas. — Viduriniuose Rytuose, po to, kai Sadatas nutraukė sutartį su Sovietų Rusija, ginklų lenktynės įgauna naują fazę. Iš Amerikos norės gauti ginklų Egiptas, kaip ir Izraelis. Apsiginklavimo lenktynės tebevyksta. Be Izraelio, Amerika parduoda ginklus Jordanui ir Saudi Arabijai, kurios 1973 m. kare suvaidino labai mažą rolę. Dabar kalbama, kad šešius C-130 Hercules transporto lėktuvus JAV parduos Egiptui, kurių kaina 50 mil. dolerių. Prez. Sadato pasisakymas prieš Sovietus gali surasti JAV kongrese daugiau draugų ir Egiptas Amerikoje galės pirkti daugiau ginklų.

Kas kaip apsiginklavęs

Kaip "Times" žurnalas skelbia, Libija turi kariuomenės 32,000 vyrų, 110 lėktuvų, 1,100 tankų, 1,700 artilerijos pabūklų ir 50 DAM raketų. Egiptas turi 332,500 vyrų armiją, 450 lėktuvų, 2,000 tankų, 1,760 artilerijos pabūklų ir 90 raketų. Sirija turi 192,500 vyrų, 400 lėktuvų, 2,320 tankų, 1,200 artilerijos pabūklų ir 38 raketų. Irakas — 135,000 vyrų armija, 350 lėktuvų ir pusantro tūkstančio artilerijos pabūklų. Jordanas — 70,000 vyrų armija, 70 lėktuvų, 600 tankų ir 221 artilerijos pabūklų, bet neturi jokių raketų. Saudi Arabija laiko 51,000 armiją, 100 lėktuvų, 300 tankų, 10 raketų.

Izraelis, nors turįs mažiau gyventojų už visas arabų valstybes, bet turi gana nemažą 426,000 vyrų armiją. Taip pat jis turi 450 lėktuvų, 2,900 tankų, 670 artilerijos pabūklų ir 20 raketų. Vėliausiomis žiniomis, turįs net apie 20 atominių bombų. Izraelis dabar nori gauti moderniausių lėktuvų F-15 Eagles. Izraelio lėktuvai turi moderniausių elektroninius įtaisus. Turi įvairių raketų, galinčių sunaikinti priešo radarus ir taip pat vadinamų "smart" raketų, kurios pačios suranda taikinius.

Lenktynės nesustojo

Jordanas, kuris 1973 m. kare nedaug tedalyvavo, 1977 m. iš Amerikos gaus 14 Hawk priešlėktuvinių raketų, taip pat gaus jau vartotus 43 kovos lėktuvus F-4E iš Irano ir 36 naujus, tos pačios rūšies lėktuvus, iš Washingtono. Taip pat pagerins savo tankus M-48 Patton, įveddami stipresnius ginklus ir pajėgesnius motorus.

Sirija iš Sovietų Sąjungos gavo visus papildymus, ką ji prarado 1973 m. kare. Gavo tankų ir 45 MIG kovos lėktuvų. Taip pat gavo įvairių raketų, ir prie 2,000 Sovietų Rusijos patarėjų. Kubečiai važinėja Sirijos tankais, o šiaurės Korėjos kariai ir pakistaniečiai skraido rusų lėktuvais.

Egiptas yra kraštas, kuris po

Moterys laivyne

Annapolis, Md. — Septynios moterys priimtos į Laivyno akademią. Tai pirmosios moterys, patekusios į šią instituciją. Iš viso šimtetis priimta 247 asmenys. Moterims tvarkos atžvilgiu bus padaryta pakeitimai, bet dauguma taisyklių liks tos pačios, kaip ir vyrų.

1973 m. karo mažiausia tegalėjo savo prarastų ginklų potencialą atstatyti. Ir tai todėl, kad prez. Sadatas nenorėjo draugiškų santykių su Maskva, kuri ginklų pristatymą delsė. Bet Egiptas iš Prancūzijos gavo 150 Mirage kovos lėktuvų, iš Britanijos 80 Jaguar kovos lėktuvų ir 20 helikopterų. Su britų, prancūzų ir dabar, gal būt, su Washingtono pagalba, Egiptas atstatys savo karinį pajėgumą. Saudi Arabija perka 300 tankų iš JAV, lėktuvus iš JAV ir Prancūzijos. Libija už 2 bil. dolerių perka ginklų iš Sovietų Rusijos, gaus 24 lėktuvus, 1,100 tankų ir kt. Nepaisant viso to arabų apsiginklavimo, specialistų nuomone, Izraelio armija gali sumušti visas arabų pajėgas.

Karo nuostoliai

Gal ir bus išvengta karo, bet jeigu jis būtų, manoma, nuostoliai būtų didesni. 1973 m. kare Izraelis prarado 2,527 žuvusius ir 6,227 sužeistais, o arabai prarado 22,000 žuvusius ir 54,000 sužeistais. Jeigu kiltų karas, tai žydų žūtų 8,000, o būtų sužeistų 36,000. Arabų žūtų 72,000 ir būtų sužeista 325,000.

Sovietų raketos Caire įvykusiame parade.

Rusai mokosi gaudyti

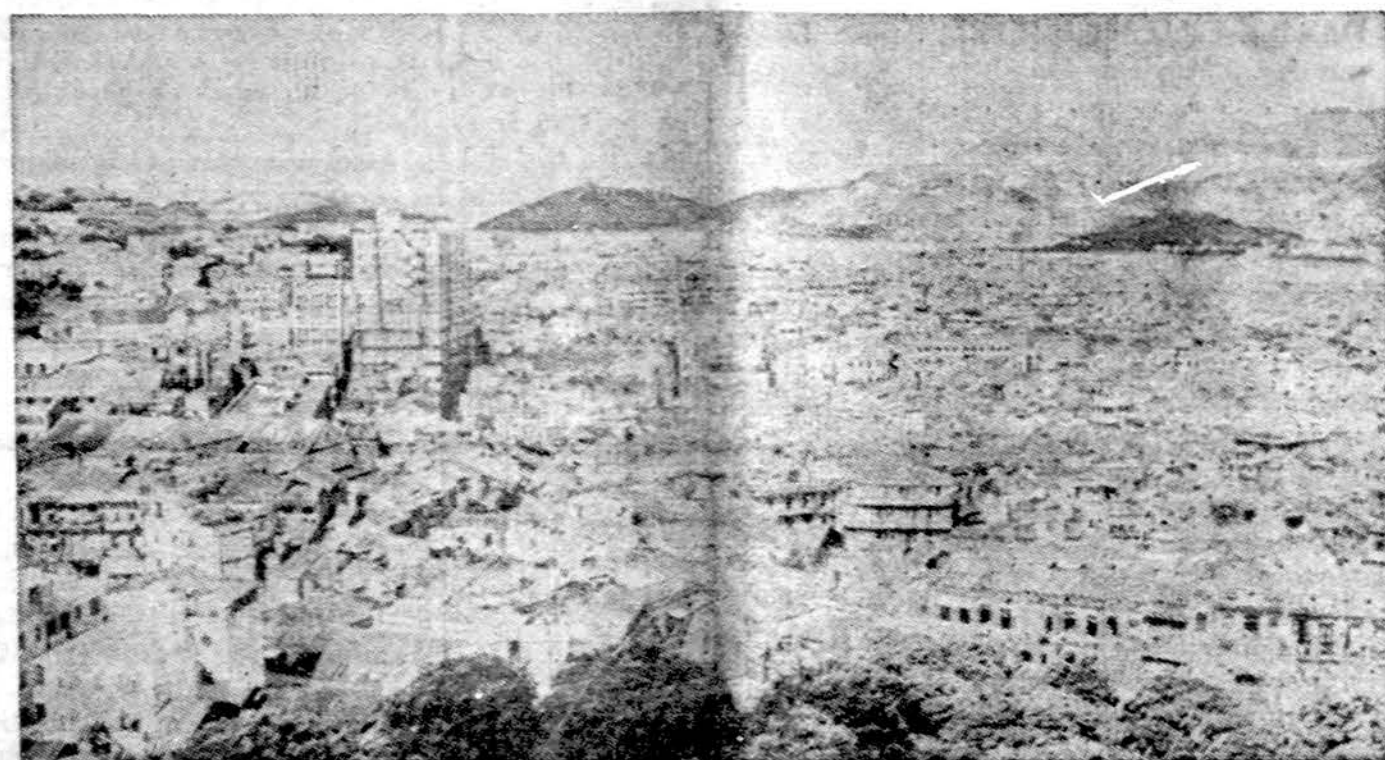
Columbia, Ohio. — Sov. Rusijos saugaus vairavimo ekspertai yra atvykę į Ameriką pasimokyti, kaip gaudyti keliuose nusisigiančius eismo taisyklėm. Keturių vyrų delegacija apžiūrėjo Ohio kelių patrulių akademią, pasivažinėjo policijos mašinomis ir patyrė, kaip radaru pagauti neklusnius vairuotojus. Rusai apdūpinėjo net ir leit. Hartwelle uniformą. Delegacijos tarpe esąs sovietų vidaus reikalų ministerio pavaduotojas Sumilin per vertėją pastebėjo, kad amerikietiški įtaisai yra labai įdomūs.

Pirmoji auto nelaimė

New York. — Pirmą auto mirtiną nelaimę Amerikoje įvyko 1899 m., kai iš tramvajaus išlėpęs žmogus buvo užkliudytas pravažiuojančio automobilio.

Negrąžins našlaičių

Kopenhaga. — Danijos vyriausybė paskelbė, kad Danijoje 300 Vietnamo našlaičių gali likti. Buvo kalbama, kad jie bus grąžinti Vietnamui. Našlaičiai Daniją pateko Pietų Vietnamui kapituliuojant.

Paskutinė Portugalijos kolonija Macao, prie komunistinės Kinijos sienos. Kiniečiai galėtų ją bet kurią dieną užimti, bet laiko neužėmė, todėl kad galėtų per ją su Vakarų kraštais prekiauti ir bendrauti.

Kremlius bijo tiesos

Washingtonas. — "Times" žurnalas kovo 1 d. laidoje išspausdino straipsnį "Hard Time for Ivan", kuriame atskleidžia Sovietų Rusijos ekonominius sunkumus. Straipsnis labai nepatiko rusams ir todėl kovo 22 d. "Times" laidoje išspausdintas Valentin Kamanov laiškas, ginas S. Rusiją. Laiško autorius yra Sovietų ambasados Washingtono spaudos patarėjas ir sako, kad tas straipsnis yra įžeidžias Sov. Rusiją. Esą, reikėjo parašyti, kad rusai pirmi išmetė į erdvę sputniką ir kad Sovietų gyventojai labai laimingi, galėdami gyventi tokioje laisvės pilnoje šalyje, kur nėra nedarbo ir kur nėra infliacijos. Nors straipsnis nepažeis Sov. Rusijos, bet jis blogai patarnauja amerikiečiams.

Iš to spaudos politruko laiško matyti, kad teisingas žodis apie Sovietų Rusiją yra rusams labai nemalonus.

Maskviečiai domisi JAV rinkimais

Maskva. — Maskvoje Amerikos Informacijos tarnyba išstatė prezidentus kandidatuojančių paveikslus ir aptarimus. Neturįs laisvų rinkimų Maskvos gyventojai labai domisi vitrina, net labiau, negu Sojuzo ir Apolo į erdvę skridimo pavaizdavimu.

Prašo nesistebėti vakariečiais

Pekinas. — Kom. Kinija provincijoje pradėjo kampaniją, kad kiniečiai taip nesterbėtų atvykusių iš kitų kraštų turistų, vadinamų užsienio draugų. Gyventojai stebi vakariečių rūbus, šukuosenas, elgesį, net sustabdydami judėjimą. Proklamacijoje skelbiama, kad nors svetimsčiai ir juokingai atrodo su savo drabužiais, tačiau nėra reikalo jais stebėtis.

Griežtos baudmės

MASKVA. — Pranešama, kad traktoristas, kuris girtas nušovė dvi kolchozo kiaules, nubaustas 2 metams kalėjimo.

Veteranų ligoninės

Washingtonas. — Amerikos karo veteranų administracija turi 171 ligoninę ir metų bėgyje aptarnauja 1.1 mil. pacientų. Namuose prižiūri ar aplanko 30,000 pacientų.

EGIPTUI REIKALINGA EFEKTYVI VAKARŲ PAGALBA

WASHINGTONAS. — Prez. Fordas Baltuosiuose Rūmuose, kalbėdamas laikraščių redaktoriams, pastebėjo, kad Egipto prez. Sadato žygis nutraukti ryšius su Maskva yra reikšmingas Amerikos politinis laimėjimas. Į tai Amerika turi atsivelti ir padėti Egiptui ekonomiškai ir kitaip. Manoma, kad jis turėjo galvoje ginklų pardavimą. Kai vienas redaktorių paklausė, ar detentės metu Amerika nėra daugiau davusi Sovietams negu gavusi, prezidentas pasakė, kad tai netiesa. Fordas gynė užsienio politiką, esą dabar yra taika, Amerika stabilizavo rolę Viduriniuose Rytuose, Amerikos padėtis kituose kraštuose yra gerame stovyje. Prezidentas Angolos, kurioje Maskva asikė didelių laimėjimų, neužsiminė.

Ką praranda Egiptas

Maskvos korespondentas James Jackson rašo, kad kai kurie egiptiečiai Maskvoje Mano, kad supykę rusai atitrauks visą pagalbą, kokią jie yra Egipto paramai užplanavę. Egipto karinių atstovų delegacija, susidedanti iš 25 vyrų, jau pasirengusi išvykti. Maskvoje prisimenama, kad daugiau 1000 įvairių projektų Sovietai yra atlikę Egipte. Vienas didžiausių yra Aswan užtvankos statyba. Taip pat Sovietai finansavo krašto elektrifikavimą, kurio projektas tebevykdomas. Rusai yra pastatę pilno lėkėjklą ir baigia įrengti didelį aliuminijaus fabriką. Maskvoje gyvenančių egiptiečių nuomone, rusai fabriką neišves, bet kai jie išsiveis techninį personalą, Egiptui susidarys didelių sunkumų.

Egiptui rusai teikė apsiginklavimą jo karų su Izraeliu metu 1967 ir 1973 m. Egiptas Maskvai įsiskolino 6 bil. dol. ir norėjo tą sumą išmokėti per 40 metų lengvomis sąlygomis, bet Sovietai, patys neturėdami pinigų, reikalavo skolą mokėti greičiau. Maskvai prekybos sutartis nėra

Kalbės buvę kaliniai

New York. — New Yorko kovo 27 d. įvyksta masinis susirinkimas Manhattan Centro patalpose. Čia kalbės ukrainietis Leonid Plyush, neseniai iš Sov. Sąjungos atvykęs buvęs politinis kalnys, Pavel Litvinov, Simas Kudirka, sen. Henry Jackson ir JAV kongreso atstovai.

reikšminga. Egiptui Vakarų pagalba bus labai reikalinga, ir Vakarai turės Egiptą stipriai remti, kad jis vėl nepasuktų Maskvos link.

Džiaugiasi ir Pekinas

Teigiama, kad Egipto santykių nutraukimas su Maskva yra ir kom. Kinijos laimėjimas. Pekino žinių agentūra žinią tuoj pasiskubino paskelbti. Kinų agentūra paskelbė, kad Sovietų hegemonija Egipte sušalė bankrotą. Stebėtojų nuomone, kiniečiai stengsis savo santykius su Egiptu vis stiprinti. Egipto atveį atsveria kiek Sovietų laimėjimas Angoloj.

Mažiau apsinuodija aspirinu

Washingtonas. — Pradėjus saugiai įpakauti aspirino tabletes, vaikų apsinuodijimų aspirinu Amerikoje labai sumažėjo. Vaikų ligi 5 metų apsinuodijimas sumažėjo 48 proc. 1972 m. nusinuodijo aspirinu 46 vaikai, 1973 m. — 26, o 1974 m. — 24, kaip skelbia Krašto sveikatos centras.

Genekologų pasisakymas

Jeruzalė. — Keturi šimtai izraeliečių genekologų pasisakė prieš negimusios gyvybės panaikinimo įteisintą Izraelyje. Pagal dabartinius Izraelyje galiojančius įstatymus, abortas yra leidžiamas trijų pirmųjų nėštumo mėnesių laikotarpyje su gydytojo sutikimu. Negimusią gyvybę Izraelyje yra leidžiama panaikinti tik tuo atveju, kai motinai arba kūdikiui gresia gyvybės pavojus.

Afrika turi būti raudona — sako Maskva ir stengiasi įsigalėti visose naujai kuriamose valstybėse. Sovietų kariniai technikai Zanzibare apmoko vietinius vartoti moderniausias ginklas.

Lietuviai studentai Chicagos miesto centre

CHICAGO. — Lietuviai studentai vakar dienos metu baigė 40 val. budėjimą Chicagos miesto centre, prie Šv. Vardo katedros. Jie budėjo pasistatę lietuvišką kryžių ir dalino laisvės reikalą ginančius lapelius. Budėjimas buvo suorganizuotas, minint nuo Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 4 m. sukaktį. Įvykis buvo originalus ir dar kartą amerikiečiams buvo iškeltas pavergtos Lietuvos reikalas.

Vietnamiečiai randa darbo

New Yorke. — Nepaisant kalbos nemokėjimo ir kultūros skirtumų, Pietų Vietnamo pabėgėliai 8 iš 10 jau turi darbus. Taip skelbia Charles Sternberg, International Rescue komiteto direktorius. Apie 130,000 vietnamiečių, kambodiečių ir Laosų gyventojų į Ameriką atvyko gelbėdamiesi nuo komunizmo. Atbėgėliai turi sunkumų rasti darbą, nes nemoka kalbos, ypač kiek tai liečia daktarus, pilotus ir advokatus. Tačiau darbo ieško, ji randa ir noriai dirba.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— Beirutė tarėsi Sirijos prez. Assad ir Libano min. pirm. Karami. Manoma, kad bus pasiektas krašte taika, nepaisant, kad susišaudymai vyko priemiesčiuose.

— Iš Maskvos pranešama, kad šiais metais laukiama blogo derliaus dėl blogos žiemos, kuri ypač palietė derlingiausią Gruzijos respubliką.

— Buenos Aires vyko visą valandą kovos tarp teroristų ir kariuomenės. Vienas policininkas žuvo ir trys kareiviai sužeisti.

— Tailandas įsakė pasitraukti JAV daliniam keturių mėnesių laikotarpyje.

— Izraelyje viešbuty įvyko gaisras, kuriame žuvo 4 turistai ir 46 sužeisti, tarp jų 6 amerikiečiai.

— Illinois valstijoje praėjusį šeštadienį viesulas padarė 1 mil. dol. nuostolių. Ypač palietė universitetinį miestą Champaign.

— JAV ambasadorius Indijoje Saxbe, manoma, pasitrauks. Indijoje išbuvo metus.

— Kuboje susidūrė du lėktuvai, viename žuvo 5 asmenys, kitame žuvo 5 asmenys, sužeisda mas, bet 29 kareiviai išliko gyvi.

— North Carolinoy ryto įvykis pirmiausiai rinkimai.

— Egipte min. pirm. Mandouh Salems sudarė naują kabinetą, kuris iš 35 sumažintas ligi 31 ministerio.

Patricia Hearst rasta kalta

Galį gauti 35 m. kalėjimo

SAN FRANCISCO. — Po ilgai užsitęsios bylos Patricia Hearst, kuri buvo kaltinama, kad savanoriškai prisidėjo prie teroristų grupės, septynių moterų ir penkių vyrų jury buvo rasta kalta. Jai gresia 35 m. kalėjimo. Mergina, turtingo laikraščių leidėjo dukterė, buvo pagrobta 1974 m. vas. 4 d. iš jos buvo Berkelely, Calif. Vasario 7 d. buvo paskelbta, kad tai padarė S. J. Chionese išlaisvinimo armija. Vasario 18 d. Patriciajos tėvas pažadėjo duoti, kaip reikalaujo grobikai, už 2 mil. dol. maisto neturintiems ir tą maistą pradėjo dalyti. Balandžio 3 d. iš juostelės buvo perduotas Patriciajos balsas, kad ji įsijungia į armiją. Balandžio 15 d. ji dalyvavo Holbernia banko apiplėšime. Gegužės 17 d. 6 armijos nariai žuvo kovoje su policija. Patricia įvyki matė televizijoje, pasislėpusi 20 mylių nuo įvykio vietos. Vėliau ji dalyvavo banko plėšime ir susišaudyme. 1975 m. rugsėjo 18 d. buvo suimta, o spalio 2 d. pradėtas teismo procesas. Jury sprendimas paskelbtas kovo 20 d.

Kas neturi darbo

New York. — Nedarbo įtaigos skelbia, kad vasari mėnesį bedarbiai vyrai jaunuoliai visų nedirbančių sudarė 19.3 proc. Mergaitės jaunuošis sudarė 19.1, moterys, turinčios daugiau 20 metų, sudarė 7.5 proc., o vyrai 5.7 proc. Baltųjų bedarbių skaičius sudaro 6.8 proc., o ne baltųjų 18.7 proc. Nevedusių vyrų bedarbių yra 18.8 proc., netekėjusių moterų 11.9 proc., išteklėjusių moterų 7.2 proc., o vedusių vyrų 4.1 proc. Neapmokamų bedarbių skaičius yra 14.1 proc., imonių darbininkų 9.9 proc., amatininkų 6.6, žemės ūkio darbininkų 3.9 proc., profesionalų, technikų 3.6, o imonių vadovų bedarbių yra mažiausias skaičius — 2.9 proc.

Ispanija pakėlė atlyginimus

Madridas. — Ispanija pakėlė darbininkų minimalaus uždarbio ribą 23 procentais. Mažiausias uždarbis dieniui turėtų būti bent 5.22 dol. Praėjusiais metais infliacija siekė 20 proc. Uždarbio pakėlimas, kuris įsigalios nuo balandžio 1 d., palies 850,000 juodadarbių, iš dirbančiųjų 14 mil. ispanų.

Niekina Ameriką

Maskva. — Sovietų laikraštis "Sovietų Kultūra" išspausdino straipsnį apie filmų aktorius Charles Bronson filmus, kurie atskleidžia tikrą Amerikos gyvenimą, o tas gyvenimas pilnas žiaurių nusikaltimų. Filmų herojai yra žiaurūs, tik savo rankų jėga.

KALENDORIUS

Kovo 22: Zakarijas, Lija, Linas, Gantė.

Kovo 23: Turibijus, Akvilė, Galgintas, Vismantė. Saulė teka 5-53, leidžias 6:04.

GRAS

Chicagoje ir apylinkėse šandien šaltoka, temperatūra per 30 l, gali tas aniega.

Kaziuko mugės dalyviai ir dalyvių grupė: (iš k.) akademikų sk. vadas Val. Varnas, turtininkas Remig. Vizgirdas, turtininkė Leokadija Vilimienė, Renė Vizgirdienė, Jonas Kuprionis, Elena Vidugirienė, rajono vadas Vytautas Vidugiris. Nuotr. L. Kanto

LIETUVIAI KALIFORNIJOJ

KAZIUKO MUGĖ

Ramiojo Vandenyno rajono skautai šiemet Kaziuko mugę suruošė kovo 7 d. Iš bažnyčios išėjo žmonės ne visur beturėjo praėjimus skirstyti kas sau, nes abiem pusėm tako spalieriais sustojo uniformuoti skautai visus kreipė viena kryptimi — prie didž. vartų į Kaziuko mugę. Vartai buvo užverti kaspiniu. Mugės komendantas, rajono vadas Vytautas Vidugiris pakvietė vieną iš vyresniųjų skautų Joną Kuprionį atidaryti mugę, ką jis ir padarė kviesdamas prie vartų susirinkusius atidaryti pinigines ir perkirpdamas kaspina. Diena buvo pagal Kalifornijos stilį — graži, saulėta. Mugė buvo įrengta didokame parapijinės mokyklos kieme, kur ilgoka eilė į klasės vedančių pastogių sudarė tinkamą vietą išstatyti stalus ir apkrauti juos eksponatais. O jų buvo gausu, nes vyresnieji ir jauniesnieji skautai jau prieš keletą mėnesių buvo gavę uždavinį paruošti mugę „prekių“. Visi rūpestingai trūšė, o mažesnieji ir mamytės nedavė ramybės, kad ir jos padėtų. Šios pastangos davė gražius rezultatus — „prekių“ buvo gausu ir labai įvairių. Tik perkėjai nelabai galėjo jas rinkti, nes priklausė daugiau nuo laimės — kokį loterijos bilietą iš dėžės išsitrauksi. Bet buvo daug juoko, kai pav., vingungis gavo lėlę, o linksmą ponitę — dygliuotą kaktusą. Perkėjai nebuvo šykštūs, jie įvertino gražias jaunimo pastangas, ir gausiai apkrauti stalai per porą valandų visai ištuštėjo. Kiekvienas perkėjas viską nors buvo laimėjęs, o kiti glėbius „prekių“ nešėsi. Jaunimas patenkintas, nes kiekvienas vietnetas pasipildė savo išda.

Savo „prekių“ status turėjo kone visi vienetai. Pradžioje, v. s. Pr. Pakalniškis turėjo stalą ir ant sienos vitriną su skautų žymeniais — ordiniais, medaliais, ženklais. Tik už pinigų jų negalima nupirkti, juos reikia užsitarnauti. Matomai jie buvo rodomi dėl paskatinimo skautams ir jų rėmėjams. Toliau ejo Sakalų — oro skautų skiltis, prekiaujanti knygomis ir kitais dalykais. Be to, jie demonstravo oro skautų filmą. Kregždžių skautų draugovė vykdė loteriją kepsnių ir įvairių dirbinių. Dariaus ir Girėno dr. vė — loterija gelių, meškinų ir kt. Vanagų skiltis turėjo bene originaliausią stendą — medžio dirbinių išpausinėjimų inkrustacijų — gražių, meniškų, darbeliukų. Birutės draugovė — loterija rankdarbių, kepsnių ir kt. Jūratės draugovė — kepsnių, dirbinių. Anykščių Šilėlio vilkikai — vieninteliai, kurie mugę atstovavo žvėris, nes kiti daugumė reprezentavo paukščius; jie turėjo įvairių dalykelių loterija. Šatrijos Raganos vyr. skautės turėjo mežginių, lėlių, servetelių, pagalvėlių stendą. Erelių skiltis laudė balionus. Emilijos Pliaterys dr. vė darė „biznį“, vašindamos dešrelėmis ir gėrimais. Gražios būrelis turėjo loteriją meistrisčių eksponatų. E. Gimbutienės kraiuklelių paveikslą, P. Valiulienės siūlų radijuojančių paveikslą ir E. Vilimo kryžių. Taip

pat šio būrelio veikėjos — H. Vidugirienė, P. Valiulienė, Ir. Vilimienė, R. Vizgirdienė ir kt., valgykloje vašino išalkusius dešrėmis, rauginais kopūstais, pyragais, kava. O salėje akademikai skautai-ės, vadovaujant Almai Vilkaitei ir R. Stočkui, teikė restoraninę priėmimą. Skautų tėvų komitetas loterijoj išleido dail. J. Andrašiūno padovanotą puošnų paveikslą.

Mugę įvertinti komisija — Alg. Zemaitaitis, B. Klierienė ir Ir. Vilimienė turėjo sunkumų išskirti atskirus stendus, nes visi buvo rūpestingai paruošti ir gražiai sutvarkyti. Visam paruošimui įdėta daug darbo ir, visų pasitenkinimui, mugė gražiai praėjo. Tai labai vertingas būdas skatinti iniciatyvą dirbti, organizuoti, ir šiuo keliu parūpinti lėšų savo veiklai. J. Kuprionis

ISKILMINGA ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖ LOS ANGELESJ

Ji buvo švenčiama kovo 7 d. Kaip ir pridera Lietuvos karaliai — šv. Kazimiero vardą turinčioj Los Angeles lietuvių parapijoj ji praėjo labai iškiliai. Prie šventės iškilmingumo ypač daug prisidėjo kun. Bruno Markaitis, SJ, savo giliai religingai patriotiškai pamokslu, kurį jis pradėjo nuo šv. Kazimiero gyvenimo apibūdinimo, kaip šis mūsų tautos sūnus labai savitai išskėlė lietuviškos karališkos dinastijos aureolę. Jame tobulai sutapo ir darnų junginį du elementai: religija ir tautiškas. Pamokslininkas išvedė, kad visos pasaulinės valstybinės kultūros gaulinės valstybinės kultūros gaulės pasiekė aukštumų tik dėka šių dviejų elementų suderinimo.

Labai prasmingai pamokslininkas panagrinėjo tautinės sąmonės esmę ir kokie elementai čia įeina, būtent — kilmė, kalba, religija, papročiai, kraštas, valstybė. Šv. Kazimiero ji buvo supaprastota.

Baigdamas pažymėjo, kad šimtas tūkstančių išėjusių aukštųjų mokslus kartu su visa tauta sudaro kietą riešutą siekiantiems tautą sunaikinti. Nesvarbu, kad kai kurie iš prievartos prisirašo prie komunistų partijos, kaip graikai sako — „gyventi reikia, kad pasiektum savojo tikslą“.

Tokių originalių minčių pabrėžimas Lietuvos karaliai šv. Kazimiero dienoje buvo tikra dvasinė atgaiva. Koks dvasinis pakilimas susidarė matyti jau iš to, kad po pamaldų choras ir visa bažnyčia spontaniškai užtraukė — „Lietuva, tėvyne, mūsų...“

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS LOS ANGELESJ RŪPESČIAI

Tris metus labai produktyviai ir sėkmingai šioje parapijoje dirbusio kun. Vytauto Palubinsko iškilmingas padarė didelę spragą parapijos misijoj. Klebonas prel. J. Kučingis, siekdamas, kad parapijos veikla nesustipnėtų išsivairių išiečių. Ji surasta, deja, tik laikinai. Į Los Angeles sveikatos sumetimais, dėl klimato palankumo, karts nuo karto atvyksta pabuvoti kun. Bruno Markaitis, SJ. Tokiais atvejais jis pagelbsti ir šv. Kazimiero parapiją. Ypatinai visų yra laukiami jo giliai išmąstyti ir labai vaizdžiai gyvenimo religinio-patriotiškai pa-

mokslai. Jo pamokslų klausytis tai tikra dvasinė atgaiva. Dėl to parapijiečiams, nusiminusiems dėl kun. V. Palubinsko iškilimo, per visų veidus perbėgo džiaugsminga srovė, kai pereitą sekmdienį klebonas per pamokslą pranešė, kad „turime naują vikarą — kun. Br. Markaitį“. Tik vėliau paaiškėjo, kad jis bus tik du mėnesius. Na, bet ir tuo parapičiai labai patenkinti. J. K.

DAR NE VĖLU APLANKYTI PARODĄ

JAV dvidešimtmėtinės sukakties proga Los Angeles lietuviai Kalifornijos mokslo ir pramonės muziejaus patalpose turi suruošę eksponatams gausia parodą. Joje navaizduojama Lietuva, jos istorija, tautodailė, primenama jos dabartinis stovis svetimuų priešpaudoj. Malonu pažymėti, kad paroda gausiai lankoma amerikiečių, ypač kai tose pačiose patalpose yra įrengta įvairios kitos parodos, sutraukiančios daug lankytojų. Teko patirti, kad muziejaus vadovybė yra labai patenkinta lietuviška paroda, kuri yra gausi, skoningai įrengta ir gražiai tvarkoma. Parodos atidarymas įvyko vasario 14 d. ir ji tęsis iki balandžio 4 d. Kas dar nėra jos aplankęs, o taip pat nesigėrėjęs ir antrakart nvykęs, dabar dar laikas ją pamatyti. J. K.

BIRUTIETĖS KALIFORNIJOJ

Vasario 6 d. buvo sušauktas visuotinis narių susirinkimas, birutietės N. Apiekinės namuose. Pirmininkė E. Pažerienė, pravedus susirinkimą ir baigdamas savo kadenciją, padėkojo valdybai už darnų bendradarbiavimą ir visom narėm už bendrą pastangą išlaikyti organizacijos veiklą gyva.

Zvelgiant į praėjusius metus, pasidžiaugta, kad į organizaciją įstojo trylikla naujų narių. Prisiminta svarbesnieji organizacijos gyvenimo įvykiai: 50 metų jubiliejus ir rudens balius. Iš gauto pelno pasiūti trys pakietai Lie-tuvų ir Sibire sergantiems tautiečiams ir keturi pakietai naudoti rūbų Lenkijoj gyvenantiems lietuviams. Paremta lietuviška spauda, lituanistinė mokykla, Vasario 16 gimnazija Vokietijoj ir Muzikos archyvas Chicagoj. Paaukta Ispanijos, Vatikano ir Madrido radijo valandėlėm. Pasiųstos aukos Jaunimo kongresui, Lietuvos laisvinimo organizacijoms bei Lietuvių Bendruomenėi, pasiūsta pinigine parama Brazilskams. Nupirktos dovanėlės svarbių jubiliejų švenčiantioms bei sergančiom birutietėm.

Į Naująją valdybą nutarta kviesti: V. Andrašiūnienę, A. Balsienę, S. Puikūnienę, T. Sereikienę ir E. Skirmantienę. Revizijos Komisijon — L. Stadalnikienę ir B. Venckienę. Korespondentės pareigom perrinkta N. Apiekinė. Kad sukeltus daugiau lėšų, pirmininkė pasiūlė ruošti du balius metuose: pavasarį ir rudenį. Senoji valdyba, vadovaujama darbščios ir energingos pirmininkės E. Pažerienės, atsiveikimo, palikusi naujai valdybai gražų veiklos ir susiklausymo pavyzdį.

Vasario 18 d. buv. pirm. E. Pažerienės namuose, įvyko naujos Valdybos pirmas posėdis ir pasiskirstymas pareigom. Pirmininkės pareigas sutiko pasitinti T. Sereikienė. Nors ji jau turėtų teisę į poilsį, bet meilės organizacijai ir artimui vedama, sutiko pirmininkauti ir visus organizacijos rūpesčius užsikrauti. Vice-pirmininkės pareigas pasiėmė A. Balsienė, sekretorės — V. Andrašiūnienė, išdinininkės — E. Skirmantienė ir narė — S. Puikūnienė. Reikia pastebėti, kad ši valdyba susideda iš didelių patyrimų turinčių narių.

N. A.

San Francisco, Calif

PAMINĖJOME VACARIO 16

San Francisco apylinkės lietuvių minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 22 d. San Mateo mieste, minėjimą pramokslavęs religinio-patriotiškai pa-

SOCIALINIS DRAUDIMAS

PAPILDOMOS PAJAMOS

Žmonės gali turėti truputį pajamų ir gali būti išrinkti dar papildomam apdraudus pajamų primokėjimams (supplemental security income payments), sako Rosa Webber, social security rajono direktorė Evergreen Parke.

Papildomą apdraudus pajamų programą primoka kas mėnesį žmonėms su mažomis pajamomis ar visai be pajamų ir su apribotais šaltiniais. Jie turi būti 65 metų amžiaus ar senesni, akli ar sužaloti.

Žmonės, kurie gali būti išrinkti ir kurie be kitų pajamų iš viso gali gauti federalinį papildomą apdraudus pajamų primokėjimą iki 157.70 dol. kas mėnesį vienam žmogui ir 236.60 dol. porai. Bet kai kurie su kitokiomis pajamomis irgi gali būti išrinkti primokėjimams, nors primokėjimo suma gali būti ir sumažinta.

Daugiausia žmonių, įskaitant ir tuos, kuriems reikia finansinės paramos, turi kokias nors pajamas, pastebi R. Webber. Užtat žodis „papildomasis“ rodo papildomą apdraudus pajamų (supplemental security income) programoje. Primokėjimai paprastai yra pridedami prie kitokių pajamų.

Federalinis primokėjimas gali būti sumažintas dėl pajamų, kaip social security čekiai, kompanijos pensijos, veterano kompensacija arba darbininkų kompensacija. Bet pirmieji 20 dol. per mėnesį šių pajamų nesiskaito prie papildomo apdraudus pajamų primokėjimo. Be to, pirmi 65 dol. per mėnesį uždarbo nuo darbo arba savo tarnybos (self-employment) neįskaitomi. Papildomasis apdraudus pajamų primokėjimas yra sumažintas 50 centų už kiekvieną dolerį, uždirbtą daugiau negu 65 dol. per mėnesį.

Pagrindinė federalinių primokėjimų suma buvo padauginta apie 12 procentų, kad neatstiktų pragyvenimo kainos, įskaitant papildomą apdraudus pajamų primokėjimą nuo programos pradžios 1974 m. Kai kurie žmonės, kurie tada negalėjo būti išrinkti primokėjimams, gali būti išrinkti dabar, prideda R. Webber.

Informaciją galima gauti užpildant papildomą apdraudus pajamų primokėjimams lapą, skambinant arba rašant ir bet kurią social security raštinę. Social

Security administracija, JAV Sveikatos, mokslo ir aprūpinimo skyrius tvarko papildomą apdraudus pajamų programą.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Klausimas. Aš atvešiu savo 65 metų amžiaus tėtį ir dėdę užpildyti papildomam apdraudus pajamų primokėjimui (supplemental security income payments). Kokius dokumentus jie turi atnešti?

Atsakymas. Jie turi atnešti gimimo arba krikšto pažymėjimus, čekių knygytes, santaupų sąskaitų knygytes, „stocks“ ir skolinimo pasižadėjimus, gyvenimo apdraudus polisus, automobilio registracijos korteles, vėliausius nejudamojo turto mokesčių pareiškimus, perykščių metų pajamų mokesčių sugrąžinimus ir W-2 formas, kitų pajamų įrodymus ir jų social security korteles. Jeigu jie turi klausimų dėl šių dokumentų, jie turi pirmą pasikambinti į social security raštinę.

Klausimas. Aš esu JAV pilietis, bet gimiau Lietuvoje. Man buvo pasakyta, kad man reikia social security numerį užpildyti papildomam apdraudus pajamų primokėjimui (supplemental security income payments). Ar man reikia gauti kokių nors specialių dokumentų numerį?

Atsakymas. Kaip JAV piliečiai gimusiam užsienio krašte, jums reikia, jei norite gauti social security numerį: naturalizacijos arba pilietybės pažymėjimus, JAV pasą, pilietio tapatybės kortelę iš JAV imigracijos ir natūralizacijos tarnybos arba gimimo pažymėjimo iš JAV Užsienio reikalų ministerijos ar konsulato.

Klausimas. Kada mano nuosavybė buvo apmokestinta prieš kelis mėnesius, mano namo įvertinimas buvo įrašytas 22,000 dol. Ar mano įvertinimas bus skaitomas prieš mane, kada aš užpildysiu papildomam apdraudus pajamų primokėjimui (supplemental security income payments)?

Atsakymas. Tur būt ne. Pirmieji namo vertė nesiskaito kaip šaltinis pagal papildomą apdraudus pajamų programą. Paprastai namas pardavimo kainai 25,000 dol. mažiau, pagrįsta vėliausiais nejudamojo turto mokesčių pareiškimais yra skaitomas pirmine verte. Aliaskoje ir Hanajuose nustatyta suma yra 35,000 dol. ar mažiau.

Melinauskienė. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, S. F. L. Bendruomenės vardu, ansamblio vadovėi buvo įteikta piniginė dovana.

Po trumpos pertraukos, sekė Bendruomenės pirmininko A. Mickevičiaus ir išdinininkės L. Pažerienės pranešimai ir naujos valdybos rinkimai. Ši kartą valdybos rinkimai praėjo greitai ir sklandžiai, be daug kuklių atsiųsų, kaip dažnai būna. Naujos valdybos išrinkti visi jauni žmonės. Pareigom pasiskirstyta taip: Ina Tamošiūnaitė (pirm.), Romas Ankaitis (vicepirm.), Eleonora Grigaliūnienė (sekr.), Ričardas Petrys (ižd.), Juozas Sidas (programų vedėjas).

Minėjime dalyvavo apie 100 kolonijos lietuvių, taip pat buvo atėję keletas jaunų latvių pamatyti lietuvių šokių ir susipažinti (Nukelta į 5 pusl.)

Lietuviškas

A. ŠERKŠNYS

Taisau liaukrožius, auksu ir gintaro širdinčius. Darau gintarinius žiedus. 3362 S. Halsted 523-2044

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIJOS APARATŲ

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Press Society.

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$26.00 Canada \$28.00 Foreign Countries — \$29.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunumiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių atžymimą, iki kada skaitytojas yra užsimojęs.

„Draugo“ prenumerata mokama šiais anksto metams:

	6 mėn.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00	\$15.00	\$10.00
Kanadoje	\$28.00	\$15.00	\$10.00
Kitur	\$26.00	\$15.00	\$10.00
Užsienyje	\$29.00	\$17.00	\$11.00
Savaitinis	\$18.00	\$10.00	—

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 9:30 — 12:00.
Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudojti straipsnių, nesuaušo, juos grąžinti tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. FR 5-8629

DR. ANNA BALIUNAS

2888 West 63rd Street
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akimiria ir moterys ligos
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei nesistatoma, skambinti 574-8004

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Manusis Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 1-5 val. ir 6-8 val. vakarų.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telefonas: WA 5-9670
Resid. tel. WA 606-5-9046

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 6 popiet. antrad., penktad. 1-5. treč. ir šešt. tik susitarim.

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
3709 West 51st Street
TEL. GR 8-9400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 val.; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Specialybė — Nervų ir Endokrinologijos Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Resid. tel. — GI 8-0673

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUBERLIJA IR MOTERY LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei nesistatoma, skambinti: MI 3-0001

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akinių Ligos
3907 West 105th Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JORBA
VAIKŲ LIGOS
3836 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 iki 4 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

469-4441 — LO 1-4005
Jei nesistatoma 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 N. Western Ave.
8214 N. Western Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 60th Court, Chicago
Val. pirmad. 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarim.

Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4156

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 60th Ave., Chicago
Kasdien 1-3 val. ir 4-6 val. vak. Iškylus trečiadieniais. Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuviai gydytojas)
3923 West 50th Street
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. popiet. o trečiadieniais uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
715 So. Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; resid. 239-2919

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-ae) ir Campbell Ave., kampas
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 1 iki 7 v. p. p. Tik susitarim.

DR. VIDAS J. NEMICKAS

SIRDIES IR VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITE
7051 So. Western Ave., tel. 775-8706
Pritaikomi akiniai, pagal gydytojo Didelis akinų rūmų pasirinkimas.
Val. pirm., antr., penktad. 10-5:30. Ketv. 1-3 v. v. Šešt. 10-4 v. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4800 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 757-4140
Tiktai akiniai. Pritaikomi akiniai ir „contact lenses“
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakarų
Ofiso tel. 776-2880; resid. 448-8046

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas: 4258 W. 63rd St.
Ofiso telefonas: RE 5-4450
Residencijos telefonas: GE 8-0917
Valandos: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 5 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sendra praktika ir motery ligos
Ofisai: rez. 2652 W. 60th St.
Tel. P.Rospect 8-1288

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antrad., ketv. ir penktad. 1-5 ir 6-7 — iš anksto susitarim.

DR. F. C. WINSKONAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. 3-7; penktad. 1-6 val. Šeštad. pagal susitarimą

ATGIJA BROLIAI DOMEIKOS

Rašyti šia tema ir minėti antraštę ant jos uždėti mus paskatino du dalykai. Pirmiausia Lietuvių enciklopedijos leidykla Bostone neseniai išleido anglų kalba mūsų rašytojo Liūdo Dovydeno knygą "The Brothers Domeika" (Broliai Domeikos), kurią anglų kalba išvertė Milton Stark, 1925 m. Los Angeles, Calif., gimęs lietuvis, žurnalistas ir vertėjas.

Šios knygos išleidimas kažkaip neįuždomas supuolė su antrąja paskata. Š. m. kovo 19 d. Cook apskrityje apylinkės teismas Chicagoje (Cook County Circuit Court), teisėjo Samuel B. Epstein vadovaujamas, sprendė dviejų lietuvių organizacijų bylą (žr. "Drauga" III.13) ir išnešė savo sprendimą.

Bet grįžime prie mūsų brolių lietuvių Domeikų ir šio romano atsiradimo priežasčių.

Turime prisipažinti, kad mes, lietuviai, be daugelio gerų ypatybių, turime ir silpnybių, kurių patys dažnai nepastebime. Viena kitą tokių silpnybių — lietuvių palinkimą į pavydą, neapykantą, į skundų rašymą, šmeižimą yra pastebėję ir atsargiai savo veikale ("Kazys Pakštas", 280-281 psl.) mums priminę lietuviams tiksliai gero troškė ir jiems be galo daug dirbęs, net dabar tebedirbas, garbingasis prof. dr. Juozas Eretas.

Bet ne vien tik prof. Eretas tai pastebėjo. Savo silpnas puses matė ir mes patys. Nepriklausomos Lietuvos laikais rašytojas Liūdas Dovydenas parašė romaną "Broliai Domeikos", kurio puslapiuose labai sklandžiai, atvirai ir teisingai pavaizdavo lietuviško kaimo buitį, Lietuvos kaimiečių galvoseną, vykusiai tūpię jų savitarpinį pavydą ir iš jo kylančią dorą bylinę. Už savo "Brolius Domeikas" rašytojas 1936 metais gavo valstybinę 5000 litų literatūros premiją, ir niekas tada nesakė, kad Dovydenas buvo nevertai premijuotas. Atvirkščiai, jo romanas sulaukė didžiausio pasisekimo, įdomių komentarų ir buvo lyg tam tikra tautos auklėjimo priemonė.

1932 m. "Terros" leidykla Chicagoje išleido šios knygos II laidą, kuri taip pat buvo greitai išpirkta. Bet nuo to laiko praėjo beveik ketvirtis šimtmečio metų ir skaitytojai, gal būt, bus veikalo turinį primiršę, taigi tenka bent keliais sakiniais jį priminti.

Romano pagrindiniai herojai — du dvyainiai broliai — Julijonas ir Adomas Domeikos. Iš pradžių jie gražiai ir sutartinai artimoje kaimynystėje gyveno, bet, pavydo vedami, susiginėjo dėl tariaimo gaidžio dingimo, kurį, kaip vėliau romane paaiškėjo, nusinešė ir sudraskė vanagas. Gaidžio nužudymu buvo apkaltinta Adomo Domeikos žmona. Reikalingas atsiduria apylinkės, apygardos teismuose. Gaidžio byla išsiaiškinta kitas bylas: bylinėjamas dėl ant žemės ribos augančio beržo, dėl suartos ežios, dėl kitų menkniekių. Laimi tai viena, tai kita pusė, bet iš esmės pralaimi abu broliai, nes ir vienas ir kitas brolių išnaudoja tie patys nesąžiningi patarėjai. Apsukrus vertelga Stupelis skolina vienam ir kitam Domeikai pinigų, imdamas dvigubus vekselius. Pagaliau abu broliai užstoja jam savo ūkius. Abudu ūkiai aprašyti, skelbiamas varžytinės, vedamos į turgu parduoti paskutinės karvutės. Tik tada romano herojai pamato, kaip jėr toli jie nuėjo. Abu broliai susitaiko, išgeria čerką, bet liūdnos pasėkos dvi neišsprusios kaimietės, eidamios atitaisomos. Dabar abu-

du kimba sutartinai veikti, kad išgelbėtų, kas dar galima. Reikalingas baigtas susitarimu su nesąžiningu vertelga, kai abu broliai jam perleidžia po pusę savo žemės. Domeikos galutinai susitaiko, nes jau ir nebėra kito keli: "Jau mes ir sagų neužsisėgime be teismo" (127 pusl.).

Šią liūdną Domeikų istoriją, parašytą prieš 40 metų, mes priminėme skaitytojui todėl, kad domeikizmas, (bylinėjimas dėl menkniekių) mūsų tarpe yra ir šiandien neabejotinai gyvas. Palikome Lietuvoje savo turtus, žemes, namus, tarnybas, brangenybes, puošnius drabužius ir kitas vertybes, bet į tremtį atsivežėme palinkimą amžinai "kovoti dėl teisybės", vienas kitą užgaulioti, skustis, bylinėtis.

Kad šis mūsų tvirtinimas yra tiesa, liudija visa eilė didesnių ar mažesnių nesutarimų, per dažnai pasitaikančių mūsų asmeniškuose santykiuose ir organizaciniame gyvenime.

Esame šiame krašte neskaitlinga mažuma. Gerai pažįstame vieni kitus. Rodosi, galėtumėm ir mūsų kivičius savo tarpe išspręsti. Baveik visos organizacijos turi savo garbės teismus, kitos net garbės gėjųkus. Gali būti praktikuojami ir "trečiųjų teismai". Gali me ginčą spręsti pavesti kuriam nors garbingam asmeniui, kviečiant jį tarpininku. Bet tuo dažnai nepasinaudojame.

Gražus mums pavyzdys buvo žydų mažuma Lietuvoje. Kai mes patys lietuviai, buvome apgule savo valstybinius teismus, tai žydai su žydu labai retai tesibylinėjo valstybiname teisme: visus jų bylas sprendė rabinas ar jų bendruomenės vidaus teismai. Tuo tarpu lietuvių tarpe buvo kitaip. Bylinėdavomės dėl mažiausio menkniekio. L. Dovydeno aprašytas gaidys — jau stambesnis objektas. Būdavo dar blogiau. Štai, įpykusi viena moteriškė iškoneveikdavo savo kaimynę, parodydavo jai apnuogintą tam tikrą kūno dalį ir eidavo byla "ligi vyriausiojo tribunolo".

"Ligi tribunolo", rodosi, žada eiti ir "Draugo" kovo 13 d. trumpai aprašyta byla. Ji iškilo 1974 metais, kai Liet. Bendruomenės Marquette Parko apylinkės susirinkime mažuma narių nepanorė paklusti daugumos norui ir iš susirinkimo demonstratyviai išėjo. Susidarė dvi LB apylinkės vienoje vietoje. Na, gal galėjo ir jos abidvi lygiagrečiai veikti, bet mažuma atstovaujant asmenys iškėlė bylą daugumos remiamos apylinkės vadovams. Ginčytasi dėl iš esmės labai jau mažo apylinkės valdybos išdo. Minėto teisėjo sprendime minima tik 257 dolerių suma. L. Bendruomenės apylinkės daugumos reikalus gynė advokatas Voldemaras Bylaitis, o mažumos grolei atstovavo adv. Jonah Rosenberg. Kiek viena ir kita pusė turėjo teismo išlaidų — neskelbiama. Galima tik spėti, kad ta suma buvo kelis kartus didesnė, kaip ieškinys. Teisėjas Samuel B. Epstein buvo pakankamai objektyvus ir teisingas. Apylinkės kasa priteista teisėtai JAV LB valdybai. Rodos, kad reikalingas galėtų baigtis, kaip baigė broliai Domeikos, — susitaikymu savo vaikų labui. Ar negežinti, skelbiamas varžytinės, vedamos į turgu parduoti paskutinės karvutės. Tik tada romano herojai pamato, kaip jėr toli jie nuėjo. Abu broliai susitaiko, išgeria čerką, bet liūdnos pasėkos dvi neišsprusios kaimietės, eidamios atitaisomos. Dabar abu-

95.000 svarbiausių įmonių ir įstaigų adresai anglų, prancūzų, italų, vokiečių ir nederlandų kalba. Knygos tiražas — 150.000 egzempliorių.

PIRMOJI EUROPOS TELEFONO ADRESU KNYGA

Luksemburgo spaustuvė išleido pirmą Europos EG valstybių telefono abonementų knygą. Joje

Estų choras "Mustjala" dainuoja pabaltiečių bendrame vakare Jaunimo centro salėje kovo 13 d. Nuotr. P. Maletos

Lietuviškosios spaudos misija

Spauda kovoje dėl Lietuvos laisvės

JONAS KUPRIONIS

Patį spauda yra tik komunikacijos priemonė. Pagrindinis misionierius čia yra žmogus. Plačiausia komunikacijos priemonė yra gyvoji kalba. Radio, TV padeda kalbai plačiau pasklisti.

Tačiau efektingesnė priemonė yra spausdintas žodis. Ties rašytu žodžiu daugiau susikoncentruojame, be to, jį ir vėliau galime patikrinti. Rašytas žodis yra labai efektyvus. Mūsų tautos mintytojas St. Šalkauskis spaudą vadina "stipriausia priemone, kuri barsto gyvybę ir mirties sėklą". Ir tikrai, vienaip ar kitaip nušviečiant reikalą ar kurį žmogų, gali jį iškelti, išaukštinti arba visiškai sužlugdyti. Dėlto pop. Pijus IX, sutikęs žurnalista, jam pasakė: "Sūnau, tavo plunksna galingesnė už 10,000 vyrų jėgą".

Valdantieji okupuotą Lietuvą, siekdami išsilaukti valdžioje, rašytojams ir žurnalistams, kurie pataiko eiti į kova su režimu, teikia dideles privilegijas. Jie ten stovi aukščiau negu gydytojai, inžinieriai ar kiti. Pasaulio didžiulį idėjų kovoj spauda vadinama pagrindinį vaidmenį. Lietuviai esame ratelės dideliame pasaulio mechanizme. Mūsų padėtis stipriai susikomplicavusi. Esame išaukti į lemiamą kovą. Spauda ir mums yra viena svarbiausių įrankių. Jos vaidmenį paskirstau į 4 sritis.

1. Savęs stiprinimas ir visos tautos jėgų konsolidavimas;
2. Skelbimas pasauliui, kad lietuvių tauta yra gyva ir siekia laisvės.
3. Skelbimas pasauliui apie svetimųjų daromas Lietuvai skriaudas;
4. Moralinis stiprinimas ir dvasinės jungties palaikymas su tautiečiais tėvynėje.

Turime būti stiprūs
Norint ko didesnio pasiek-

ti, pirmiausia reikia būti stipriam. 1918 metais galėjome išnaudoti pasaulinę suirutę ir išsilaisvinti tik dėka to, kad tautoje buvo susikaupusios didelės dvasinės jėgos ir ryžtas. Išidėmėtina, kad tada nei savanoriai imdamiesi ginklo, nei žodžių ar raštu kovojantieji neklaušė, kokios kieno sutartys dėl Lietuvos buvo padarytos, kada kam ji pripažinta ar atiduota ir kas kokias pretenzijas ar teises į ją turi. Lietuviai žinojo savo teisę laisvai gyventi ir, susidarius aplinkybėms, tą laisvę išsikovojo. Ar gali kas galvoti, kad ir dabar Lietuvos išsilaisvinimas ateis kitokių kelių? Ir dabar tenka laukti, kol susidarys panašios aplinkybės, kaip buvo 1918 metais, ir tikriausiai teks pakelti dar sunkesnes kovas. Užtat turime būti stiprūs.

Ką spauda gali padėti? Pirmiausia čia išeivijoje turime išsilaukti nesunkę. Tam padeda kiekvienas rašytas lietuviškas žodis, pradedant vaikų elementariu, baigiant žurnalais, laikraščiais. Tai lietuviško kraujo cirkuliacija. Spaudos gausumas ir stiprumas yra žymė tautos gyvybingumo. Dvasios kėlimui, tarpusavio konsolidacijai svarbu rašiančiųjų ir spaudos leidėjų asmenų kultūra. Spauda bus tokia, kokie esame patys. Yra būdų spaudą tobulinti, kad ji mus jungtų, keltų dvasią. To siekiant turime veikti visi. Rašėvos, kurie nevaldo savo notūro, yra šakoti, turi susilaukti iš visų papeikimų jiems nepataikyti pagyrimais. O destruktivios spaudos leidėjams didžiausia bausmė — jos nepreneravimas. Bet neturime būti perdėti jautrūs: spaudoj keliame pozityvios diskusijos, skirting-

gų nuomonių reikšimas nėra spaudos neigiamybė. Amerikiečių spaudoj plačiai praktikuojami skaitytojų laišakai. Tokiais trumpais atsiliepimais, pasisakymais lietuviško spaudoj ir mes kiekvienas galėtume savo spaudą koreguoti, švelninti ir kelti jos lygį.

Skelbti apie Lietuvą ir lietuvius pasauliui

Jei pasaulis apie lietuvius nieko ar labai mažai ką nežino, tai nežinomam sunku kur prasimūsti. Tokius sunkumus turėjome 1918 metais. Lietuvių kalba leidžiama spauda šiuo atveju mažiau ką tegali padėti. Ją skaitytė tik mes patys. Prie kitataučių galime prireikti tik jų pačių kalba.

Mūsų inteligentinės pajėgos yra stipriai padidėjusios. Šiandien mes galime kalbėti daugeliu kalbų, ypač didžiųjų tautų kalbomis, išskiriant gal tik japonų ir kinų. Bet paieškoję gal rastume ir tas kalbas mokančių. Kiekvienas svetimomis kalbomis leidinys, nebūtinai tik politinėmis temomis, įeigu jame pristatomas lietuvis ar Lietuva, jau yra tautos misionierius. Tokios spaudos paruošimui ir išleidimui turime teikti visokeriopą paramą.

Prie svarbių ir remtinų leidinių reikia priskirti žurnalą Lituanus, lietuvių leidyklos Manyland anglų kalba leidinius; Encyclopedia Lituanica anglų kalba. VLIKo Eltos biuletiniai ir kitų leidžiamų įvairiomis kalbomis leidinių yra labai svarbūs. Be to, suradimas draugų svetimtaučių žurnalistų, kurie rašo ir didžiąją amerikiečių spaudą, labai vertingas. Turėtume atskirose vietovėse sumesti reikiamas sumas tokiems draugams pavaišinti ir pan. Taip pat mūsų pačių, kad ir trumpi, laišakai į amerikiečių ir kitų kraštų spaudą yra

svarbus. Ir ne vien rašytų žodžiu. Pvz., neseniai Los Angelė įvesta anglų kalba radijo valandėlė lietuviškos kultūros temomis atlieka svarbų vaidmenį.

Bendrai, sritis labai plati ir labai efektyvi. Lietuvą ir lietuvius reprezentuojanti mūsų leidžiama spauda svetimomis kalbomis turi būti skatinama ir visų remiama. Jau ir dabar mes daugiau kur galime lengviau prieiti, nes daromės vis labiau žinomi.

Kelimas pasauliui Lietuvai daromų skriaudų

Siame reikale efektyvi yra tiek svetimomis kalbomis, tiek savo lietuviška spauda. Svetimomis kalbomis dera visur, visuose kraštuose, kur tik įmanoma, prieiti patiems ir, susirandant mums palankių kitataučių, kelti Lietuvos skriaudas. Pasaulinei spaudai Lietuvos skriaudėjai yra labiausiai jautrūs.

Lietuviškoji išeivijos spauda čia irgi turi plačią dirvą. Maskva taip pat supranta ir lietuviškai. Jai turi būti nuolat keliamos jos daromos skriaudos Lietuvai, į kurią ji jokių teisių neturi. Kiekvienas rusų žingsnis Lietuvos alinime, kiekvienas naujas rusas, atvykstantis kolonizuoti Lietuvos, turi būti iškeliamas viešumon, pasmerkiamas.

Pasmerkimo reikalingi ir savieji. Pagrindinė lietuvių tautos žalojimo ir naikimo kaltė, žinoma, tenka rusams. Bet jų darbas nebūtų labai efektingas, jei jiems netalokininkautų jų samdiniai — iškrypūsios prigimties mūsų tautiečiai. Juk Sibiro tremčiai ir kalėjimams sąrašus pateikė daugiausia nevalyvos širdies mūsų šiečiai. Taip pat dabar kryželius nuo vaikų krūtininių drasko karjeros siekia šios mokytojos lietuviškos. Neteko užtikti rusiškų pavardžių tai darant. Kelimas ir atidengimas šių tautiečių nužmogėjimo, jų sąžinės atbukimo yra plati dirva mūsų spaudai.

Tik šis blogybių kelimas neturėtų būti daromas grubia forma, nes tuo iškrypūsia sąžinę tik labiau užkietintume. Taip pat tenka atsiminti, kad šis reikalas labai jautrus ir labai komplikotas. Daug kas mums čia nežinoma, ir kai kas gal mums atrodo vienaip, kai tikrumoje yra kitaip. Tad ir su smerkimais tenka būti atsargiems. Kaltinimams yra daug konkrečių, žinomų pavyzdžių, tad netikslinga svaityti bendrybėmis ar spėliojančiais įtarinėjimais. Išskiriant visai aiškius atvejus, manyčiau, kad ten veikiančių tautiečių kaltinimais geriau mažiau pasakyti, negu perdėti. Teisėje yra dėsni, kad geriau 10 kaltių išteisinti, negu 1 nekaltą pasmerkti. Ar nevertėtų

tokio dėsno laikytis ir savųjų tautiečių vertinime?

Dvasinė jungtis išeivijos su tautiečiais tėvynėje

Ši problema turi daugiausiai kliūčių. O išeivijos santykiavimas su Lietuvoje gyvenančiais abiem pusėm labai svarbus. Lietuvos pavergėjas to santykiavimo labiausiai bijo ir ten gyvenančius kaip beįmanydams izoliuoja, varžo. Ir spauda čia prieina geležinę sieną. Iš užsienio Lietuvos žmonės ne maldaknygės negali gauti, nekaltant apie žurnalą ar laikraštį. Informaciją apie išeivijos gyvenimą ir veiklą tik trupiniai atsitiktinai jų nugirstami. Bet jei lietuvių žmonės taip suvaržyti, tai tas neturėtų pastūmėti išeivijos nesineresuoti Lietuvos gyvenimu. Kai kas visa, kas vyksta Lietuvoje, linkęs priskirti režimui. Bet žinome, kad ten vyksta titaniškos grumtynės tarp lietuviškųjų jėgų ir pavergėjo. Lietuviai ten daug padaro ir jie daugiau ir geriau padarytų jei nebūtų trukdomi ir slopinami. Dėlto išeivija turi skirti, ką lietuvis kūrėjas padaro ir ką jo slopinotojas. Netikslinga matyti ten vien pavergėjo ir jo tarnų veiklą, o neįmatyti tautos.

Iš ten spauda mus pasiekti neturi kliūčių. Blogumas tik tas, kad Lietuvos spauda yra griežtoje režimo kontrolėje ir, sakysim, jų politinė spauda yra tiek vienatalsiška, kad net koku ir skaityti. Kiek geresnė padėty yra kai kurių specialiųjų sričių žurnalai. Ten perversus pirmąjį puslapį su invokacijomis pagarbinti partiją ar vadą (kartais ir to nėra), toliau randi dalykišką kalbą. Iš šios spaudos galima daug patirti apie tenykštį gyvenimą. Vargiai galima pateisinti išeivijos tuo beveik visišką nesidomėjimą. Netikslinga, kai ir išeivijos spauda iš paskutiniųjų vengia duoti platesnių žinių kas vyksta Lietuvoje. Bendrybėmis padiskutuojama, bet kasdienio gyvenimo bėgamųjų žinių kronika tai tik "Tevėkšės Ziburiai" duoda kiekvienam n-ry po 3-4 skilčių. Mums tokios žinios, tiek geros, tiek blogos, būtų itin svarbios, nes jose atspindi tenykščio gyvenimo eiga. Išeivijos didesnis susiinteresavimas Lietuva būtų naudingas jai pačiai ir tas sužadintų dvasinius ryšius ir santykiavimą tarp išeivijos ir Lietuvos gyvenančių.

Čia buvo užsiminta apie spaudos didelį vaidmenį, kad ji efektyviai gali būti panaudojama įvairiais atvejais ir t. t. Bet svarbiausias dalykas yra, kad ta mūsų spauda būtų stipri, plačios apimties. O čia jau ne vien žurnalistų ar leidėjų reikalingas. Spaudos preneravimas, jos remimas yra mūsų visų reikalas.

TIRONŲ NAGUOSE

Prisiminimai

M. KLEINAITIS

52

Sėdasi Behrentas už savo rašomojo stalo, jaučiasi labai patenkintas ir išdidus. Nežinau prieš ką jis dabar demonstruoja savo išdidumą: prieš mašininkę, šią baurią moterį, ar prieš mane. Atsiverčia Pakutinsko ir Rymeikio bylas, diktuoja mašininkei mano "parodymus". Juos praplečia, pagrazina, nes juk "vado parodymai". Ir taip lapą po lapo verčia tų dviejų velnio apesčių melagių bylas ir diktuoja mano "parodymus". Vis palygina mano "pasaką" su anų dviejų. Mat, turi sutapti visų "parodymai", visų pasakos.

Pradžioje vis drebu, kad neiškiltų šiam tironui kokių nors neaiškumų, nes gal tada nepataikysiu atsakyt. O kas tada seka, jau pakankamai žinau. Bet šis baimė buvo nereikalinga. Taip diktavo mano "parodymus", mano pasaką beveik visą naktį be jokių klaidų. Jokie mano aiškinimai jam buvo nereikalingi, pakako anų dviejų melagių pasakų. O gal ir bijojo statyti man bet koki klausimą, nes tada galėjau sustruktinti jam taip sklandžiai vykstantį "tardymą" ir diktavimą mano pasakos.

Mašininkė prirašė daugiau kaip dvidešimt lapų. Jau praušus, mašininkė išėjo. Pakižo mano kiekvieną lapą atskirai pasi-rašyti. Kokia komedija! Ar atsisiras tarp geštapo, kuris, skaitydamas šią pasaką, tikės ja. Juk tai tikra pasaka. Pasirašau savo "parodymus". Behrentas labai patenkintas po didelio darbo ir lai-

mėjimo. Po dvidešimt keturių valandų teroro ir kankinimų rengiasi eiti namo. Atvyko Tietzas.

Išeidamas Behrentas sako: — Dar ne viskas. Kitą kartą kalbėsime apie tavo vadovaujamos organizacijos veiklą.

Sužvėrėjęs budelis, draskęs mane be pertraukos visą parą, išėjo. Sėdžiu išvargęs, fiziškai ir dvasiškai iškaukintas, sudaužytas. Taip liūdna. Mintimis toli vėl skraidau, lankau savo šeimą. Taip gerai, kad šiuo metu manęs nemato, nes man padėti vis tiek negalėtų...

Tiesa, vakar vakare, man sėdint prie stalo, Behrentui diktuojant ir mašininkei rašant, į kambarį įėjo žmonos sesuo Dora (iš balso ją pažinau), bet nei aš jos, nei ji negalėjo matyti mano veido, nes sėdėjau nugara į duris. Jai prakalbėjus ir pasakius, kad ji nori pasimatyti su manim, Behrentas šoko nuo kėdės, kaip gyvatės įgelstas, bėgo prie durų ir suriko: — Nein, — ir ištūmė Dorą pro duris.

Aišku, šis šėtonas nenorėjo parodyti savo didvyriško elgesio su manim. Gal ir pats pabūgo, nes šis žmonos sesuo su tėvais gyveno Klaipėdos krašte. Jei ji pamatys, gali papasakoti ir aukštesniems geštapo pareigūnams ne tik čia Klaipėdoje. Nors aš ją iš balso pažinau, bet neatsigrežiau, nenorėjau, kad ji tada mane matytų.

Po karo susitikus pasakojo, kad ji suprato, jog aš tada sėdėjau Behrento kambary. Maisto paketėlį Behrentas tada iš jos paėmė, bet aš negalėjau tą naktį valgyti, nes žandikauliai buvo sutinę, skaudėjau ir negalėjau kramtyti. Į kalėjimą neštis neleido. Kur vėliau dingo šis gražus ir man taip brangus paketėlis, nežinau, nes aš jo daugiau nemačiau. Aišku, tironai pasigardžiuodami surijo, nes mačiau, kad ten buvo tikrai gardžios dešros, darytos namuose. Žmonos tėvai turėjo stambų ūkį netoli Klaipėdos.

Po šio vakarykščio įvykio prisiminimo apie Doros atsilankymą čia, šiame žvėrių name, vėl mintimis klystu į Palangą pas žmoną, dukrą ir mintimis kartu su Boruta:

— Gal jūs ant gonų manęs laukiat, Manęs paklydusio, nutolusio nuo jūsų.

Ir ilgai ilgai žiūrit, Gal vieškelis mano žingsnius parneša...

Kažin, kažin, ar ilgai dar pajėgsiu. Ar pajėgsiu iki galo man uždėtą kryžių nešti? Gal neišstversiu gal pusiakely palūšiu. Taip greit prabėgo gražiosios gyvenimo dienos. Dabar juk aš įsitusių žvėrių narve. Bet... gal dar ištrūksiu iš šių žvėrių narvų:

Diena su saule nusileido, Su saule gal nubus... Bet kas pakeis jums mano meilę, Jei manęs nebus...

Siame svajonių ir minčių sukury jaučiu, kad rieda šaros per sutinusi ir sudraskytą veidą. Taip gera nors mintyse būti su savaisiais — žmona, dukrelė. Iš šių prisiminimų, iš svajonių gražių staiga išplėšia mane Tietzo balsas. Jis ilgai stebėjo mane, jis matė mano asarojančias akis, pagaliau prabilo:

— Kodėl tu toks nusiminęs? Ką galvoji ir ką mąstai šiuo metu? Matau iš tavo susirūpinusio veido, iš akių?

Atsakau: — Tamsta gal nežinai ir negali suprasti, kaip sunku visą naktį meluoti. Be to, savo klausimu nutraukė gražius mano prisiminimus ir svajones, bet nepyktu ant tavęs, nes tu iki šiol buvai doras žmogus, tikin, tu tokiu man ir liksi. Ačiū tau už tai.

Jis ilgai žiūri į mane, pagaliau prabilo: (Būs daugiau)

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Waterbury, Conn.

KETVIRTIS ŠIMTMEČIO LITUANISTINEI MOKYKLAI

Jau tuo metu įsteigtos Tremtinių draugijos susirinkime, pradžioje 1950 metų, buvo iškeltas lietuvių kalbos pamokų reikalas. Sv. Juozapo parapijos mokykloje. Tuo metu parapijos mokyklos programoje lietuvių kalba jau buvo panaikinta. Su kun. Bakšio iškilimu, Waterburio lietuviams buvo didelis smūgis. Jis buvo tas anų laikų "griežtas" mokyklos vedėjas (principas), kuris vaikams jungė religiją ir lietuvių draugų — danguje kalba tik lietuviškai, o lietuvių kalbos nemokančių šv. Petras neįleis pro dangaus vartus. Lietuvių kalboje atsilikusius kun. Bakšys ne tik apibardavo, bet ir ryškiai "pašventindavo". Vienas jau pražlės, buvęs kun. Bakšio mokinių dar ir šiandien prisimena: — ką kun. Bakšys man įkūrė, tai ir dabar jaučiu. Ir esu jam dėkingas už kiekvieną lietuvišką žodį, kurį taria mano lūpos. Ir kad šimtą Waterburio pirmosios kartos lietuvių šiandien skaito rašo ir kalba lietuviškai, tai yra kun. Bakšio nuopelnas, kuris šiuo metu, savo gilią senatvės dieną leidžia vienišas, senelių namuose.

Taigi, Tremtinių draugijos iniciatyva buvo sudaryta komisija, išstirti galimybes, liet. kalbos pamokų atgaivinimui parapijos mokykloje. V. Varneckas, A. Saulaitis ir A. Vaišnys (mies), nauji parapičiai, apsilanko pas mokyklos tuometinį vedėją kun. Ražaitį. "Čia jums ne Lietuva, o Amerika" — laužyta lietuvių kalba atsakė — rūpinkitės savo vaikus išmokyti angliškai, kad juos nevadintų grinioliais, kaip kad mano tėvus vadindavo". Lietuvių kalba vaikams nereikalinga ir mes jos į mokyklą neįleisime. Nors ir buvo pasiūlyta mokytojai, nemokamai dirbti, prašymas nebuvo patenkintas. Sekančiame susirinkime buvo nutarta įsteigti sava, atskira, lietuvių kalba mokyklėlę. Tuo metinis parapijos klebonas kun. J. Valantiejus be abejoimo sutelkė patalpas ir 1950 m. Waterburio lituanistinė mokykla pradėjo darbą, su apie šešiasdešimties mokinių. Pirmieji mokyklą dirbo šie mokytojai: A. Varneckienė, O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė ir vedėjas mok. V. Varneckas. Pirmuoju tėvų komiteto pirminin-

ku buvo A. Čampė, kuris jau tuo metu, turėdamas automobilį, surinkdavo ir suveždavo toliau gyvenusius vaikus. Mokytojai dirbo nemokamai ir tik vėliau buvo įvestas dveju dolerių atlyginimas už dieną. Ketvirtio šimtmečio mokyklos kelias, nebuvo lengvas. Vietinės mokytojos, prancūzų kilmės vienuolės, išnaudodavo ir mažiausią progą skystis klebonui, už padarytą "netvarką" lietuviškų pamokų metu. Dar daugiau, vaikai mokindami ir kalbėdami lietuviškai, pasiliks su lietuvišku akcentu, nors pačios labai aiškiai akcentą turėdavo. Ir jos, savo tarpe, savo gimtąja kalba kalbėdavo ir melsdavosi. Trintis tėsėsi iki klebono kun. Gradecko atkėlimo, kai šis, būdamas griežto, bet teisingo būdo, visus "kiričius" greit išspėdavo.

Mokytojams taip pat nelengva buvo. Atsivėžti mokymo medžiagai visiškai skyrėsi nuo vietos naudojimą. — Pas mus reikia ir prie lentos parašyti ir į klausimui atsakinėti, ko vaikai labai nemėgsta. Šiandien, rodos, kalte įkalti dalyką, o sekanti šeštadienį viskas iš naujo, — pasakojo buvęs mokytojas M. Kleinaitis. Per eilę metų keitėsi mokytojai. Vyresniems pasitraukus, jų vietą užėmė jaunesni, turintys daugiau energijos dirbti neįprastose sąlygose, kol, dar Lietuvoje įsigiję šią specialybę, visai išsibaigė. Prasidėjo profesionalių mokytojų krizė, kuri tęsiasi iki šių dienų. Tačiau padėčiai išgelbėti vis atsiranda pasiūlymų šiai idėjai žmonijai, kurie nors ir nebūdami mokytojais, vienus kitus metus mokykloje padirbėję. Šia proga negalima nepaminti Elenos Norkienės, Jono Paliulytės, Irenos Šiugždaitės, Algio Zemaitytės, Jūratės Vaitkutės ir kt., kurie savo darbu yra išgelbėję mokyklą iš pražūties.

Šiais mokslo metais mokykloje dirba Eleonora Jesiulevičienė ir Ramutė Paliulytė. E. Jesiulevičienė — keturių sūnų mama, su randa laiko kiekvieną šeštadienį pasvesti jaunimui. Taip pat ir Ramutė, paruošusi savo pamokas, dalyvauja tautinių šokių grupėje, šeštadienio rytą skuba mokyklon pas savo keturis auklėinius, kad jiems perduotų įsigytas žinias toje pačioje mokykloje. Iš viso, šiais mokslo metais mokosi 11 mokinių.

O kiek per šią mokyklą vaikų perejo? Beveik visi čia gimę nau-

jujų ateivių vaikai ir vienas kitas jau čia gimusių tėvų. Vieni ilgiau, kiti trumpiau joje pabuvojo. Gražus būrelis visą kursą pabaigė ir visi jie ką nors gražaus ir nepamirštamo išsinešė. Ju žinių lobiai užgavėnių baliai, beje, jau bus dvidešimt metų iš eilės, kaip ruošiami ir visuomet buvo sėkmingi.

Waterburio Lituanistinė mokykla finansiniais išlaikais pati. Per dvidešimt penkerius metus tik keletu bėdos atvejų buvo sušelpa LB apylinkės Pajamos yra iš tėvų mokesčio, o pagrindinis išsilankymo šaltinis, tai tradiciniai užgavėnių baliai, beje, jau bus dvidešimt metų iš eilės, kaip ruošiami ir visuomet buvo sėkmingi.

Šiais metais užgavėnių balius įvyko vasario 21 dieną, kurio metu buvo atžymėta dvidešimt penkių metų darbo sukaktis. Viskas vyko šv. Juozapo mokyklos salėje, kurio buvo skoningai papuošta. Scenoje, didžiulis "25" S. Augaigio pagamintas. O ant balaitų padengtu stalu servetėlės su sidabriniais dvidešimt penkių ženkliniais, kad pobūvis nebus eilinis, bus pasidžiaugta ilgą, dvidešimt penkerių metų keliu. Svečiai priėmė salę ir daugiausia jaunimas, net iš tolimų vietų atvykęs. Tėvų komiteto pirmininkas A. Melninkas, kurio asmenyje susitelkusi "visa valdyba", trumpu žodžiu pradėjo vakaro programą, pakviesdamas visus pobūvyje buvusius ir esamus mokytojus prie scenos. Viena iš pirmųjų mokytojų, O. Saulaitienė tarė trumpą žodį, žvelgdama atgal į 25-rių metų kelią. — Nors jau ir nebėra mokykloje taip vadinamų "senųjų mokytojų", bet yra džiugu, kad atsiranda naujų, kurie aukojai šiam kilniam tikslui, kad neliktų nusikrausius mūsų vaikų tėvynės pažinime, gimtosios kalbos žinojime.

Meninę programą atliko, pamilė ne tik lietuvišką knygę, bet ir daina, buvusios mokinės Irena Šiugždaitė — St. Germain ir Diana Melninkaitė — Macezinskienė. Irena ir Diana scenoje jau ne naujokės. Pradėję dainuoti dar mokyklos suolo prie a. a. K. Selio, su pasikėtimu yra aplankę eilę lietuviškų vietovių. Po ilgesnės pertraukos vėl pasirodė jau subrendusios. Lengvo žanro dainomis.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

Waterburio lituanistinė mokykla 1950 metais su mokytojais — O. Saulaitienė, S. Urbšaitienė, A. Varneckienė ir mokyklos vedėju mok. V. Varnecku. Centre prof. M. Biržiška.

nomis jos veikiai užimponavo puikią, o i jų pačių sukurtą dainų populiarų, entuziastingais jomis jūmams į takta, išjungė ir publika.

Ne tik pastangų ir jaunatviškos energijos joms reikėjo šiam koncertui pasiruošti. Tik iš pasišventimo ir meilės lietuviškai dainai, ir žodžiui, neilgas buvo šimto mylių kelias vykti repetitijoms, nes Diana gyvena New York'e, o be to augina sūnelį.

Po koncerto, A. Melninkas svečius pakvietė linksminintis ir vaišintis prie smagaus orkestro. A. Melninkas tėvų komitete darbuojant jau dešimt metų, o paskutinius tris komiteto pirmininkas, kurio narius sudaro tėvai. Ant jo pečių ir krinta didžiausia atsakomybės našta. Bet, reikalui esant, jis sugeba apjungti tėvus ir talkininkų būrį, darbams atlikti.

Kun. kleb. J. Vilčinskas, kaip ir jo pirmtakai a. a. kun. J. Valantiejus ir kun. E. Gradeckas, mokyklai teikia visas sąlygas, kad ji galėtų gyvuoti.

Waterburio Lituanistinė mokykla nesididžiuoja nei gausiu mokinių skaičiumi, nei garsiu mokytojų kadru. Ji tyliai atlieka svarbų vaidmenį, nors ir mažai garsiai vaikų, juos auklėję, tauti susivienijusi lietuviams, nesigėdina išsakyti savo kilmės, kalbos nei savo tautos papročius.

Ant. Paliulis

SACHMATAI

— Į didelį Loe Pane, Calif., turnyrą Sovietų Sąjunga atsiuntė buv. pasaulio meistrus Petrosianą ir Smyslovą. Turnyras baigtas kovo 13, tačiau pasekmės dar neturime.

— Skolė (Jgs) tarptautiniame turnyre pasižymi jaunas JA Valstybių meistras Tarjanas. Po 7 ratų pirmavo pasaulio meistras A. Karpovas su 5 tš. ir 1 nebaigta. Jo įkandin sekė Tarjanas 5 tš. ir Rytų Vokietijos didmeistras Uhlmanas 4 ir 2.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

— Iškviesti į mokyklą mokymosi.

nebaigto. — Montrealy gyvai reikšdami buv. Montrealio ir Quebeco meistras Ignas Zalis, itin žymų pasekmę yra atsiėkęs korespondencinių šachmatų varžybose. Jis yra laimėjęs dukart didį JAV Golden Knights turnyrą.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

— Rytų apygardos pirmenybės kovo 13-14, New York'e, nesulaukė dalyvių iš kitų vietų.

RAPOLĄ SKIPITĮ AMŽINYBĖN PALLYDĖJUS

Vasario 23 d. Chicagoje, savo namuose sulaukęs 89-ųjų metų amžiaus, mirė garbingas mūsų tautos ir valstybės vyras, žymus, teisininkas - advokatas - visuomenininkas, Gedimino, Šaulių žvaigždės, kitų kelių ir kitų valstybių garbės ordinų kavalierius, a. a. Rapolas Skipitis.

Velionis buvo gimęs 1887.1.31 d. Baukų kaime, Smilgių valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Mokėsi Palangos progimnazijoje ir Šiaulių gimnazijoje, kurią baigęs 1909 m., Maskvoje studijavo mediciną, kurios nebaigęs — teise. Teisininko diplomą gavo 1916 metais. Bestudijuodamas, Maskvoje 1911-1915 metais slaptai darbovo lietuvių organizacijose, organizavo švietimo kursus ir pirmininkavo lietuvių studentų draugijai.

Karo metu 1916-17 metais Rusijoje-Maskvoje ir Petrapilyje darbovo lietuvių tremtinių - pabėgėlių šelpimo komitete ir kitose organizacijose. Kaip Demokratinės tautos laisvės Santaros iniciatorius ir tos grupės laikraščio redaktorius, 1917 m. atstovavo ją Petrapilio lietuvių seime. 1918 m., kaip vyriausios lietuvių tarybos narys atstovavo ją prie Ukraišnos vyriausybės Kijeve.

1918 m., grįžęs iš Rusijos, mokytojavo Šiaulių gimnazijoje, kol vyriausybės buvo pakviestas darbuotis teisingumo ministerijon. Buvo Kauno taikos teisėjas, Kauno apygardos valstybės gynėjas. Velionis buvo antrojo (1923) ir trečiojo (1926) Seimų atstovas.

Dar moksleivis būdamas, dalyvavo 1905-06 metų revoliucijoj, platino slapta lietuvišką spaudą, organizavo ir ginklavo bendrininkus — nepaisydamas policijos persekiojimų, sąmoningai kovojo prieš rusišką carizmą. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo kovų su bermontininkais dalyvis. Šaulių sąjungos veikloje dalyvavo nuo pat 1919 metų; 1927-1928 m. buvo Šaulių S-gos pirmininkas. Jis buvo L.S.Sąjungos atstovėjas ir jos garbės pirmininkas tremtyje.

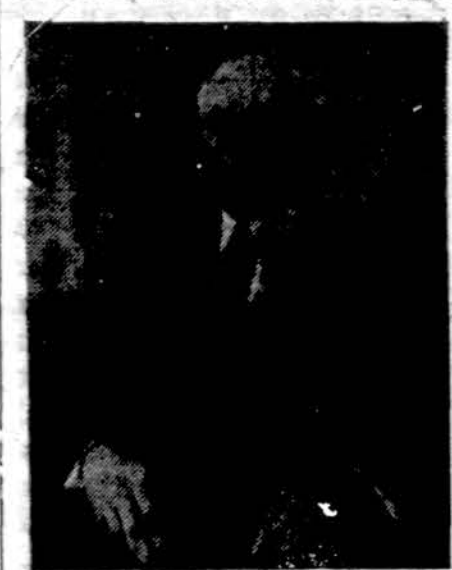
1922-1940 m. velionis sėkmingai vertėsi adokatūra. 1932-1940 m. buvo advokatų tarybos narys. Buvo vienas iniciatorių, organizatorių, 1925-1940 m. Užsienio lietuviams remti draugijos pirmininkas, Pasaulio lietuvių s-gos pirmininkas, Kauno ir visos Lietuvos namų savininkų draugijų sąjungos pirmininkas, kovos su belgu bendrove dėl perbrangios elektros (1933 m.) organizatorius ir laimėtojas.

Būdamas DULR pirmininku, lankėsi JAV ir Pietų Amerikoje. Aplankė visas žymesnes lietuvių kolonijas, visur gyvu žodžiu išsiviuose gaivino Tėvynės - Lietuvos ir gimtosios kalbos meilę. Velionis buvo geras kalbėtojas. Jo kalbos pasižymėjo giliu patriotizmu, švelniu estetiiniu humoru ir logika. Jis visada buvo tiesus, nuosirdus ir atviras. Niekam nepataikavo ir griežtai laikėsi krikščioniškos moralės ir humaniško mąstymo principų.

1940 m. bolševikams Lietuva okupavus, rudenio, velionius pavyko slapta pereiti Lietuvos-Vokietijos sieną. Nuvykęs Berlyną, drauge su kitais lietuviams pabėgėliais, velionis įkūrė Lietuvių sąjungą, kuriai 1941-1945 m. ir pirmininkavo. 1941 m. birželio mėnesį, prasidėjus vokiečių - rusų karui, visuotiniu tautos sukilimu ir pasiryžimu Lietuva buvo paskelbta atsikūrusi nepriklausomybę ir buvo sudaryta laikina vyriausybė, kurioje velionis buvo paskelbtas užsienio reikalų ministru. Besirūpindamas Lietuvos atstovybės, vokiečių prievarta Vokietijon darbus išgabentų darbininkų ir pabėgėlių sunkia būkle, taipgi ir dėl prisilimo ministro posto, velionis kelis kartus buvo GESTAPO agentų krestas, areštuotas, tardytas, kalintas ir net ne kartą teko būti "likvidavimo" pavojuje.

Po karo 1946 m. velionis atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoje. Dirbo "Naujienose", bet po kelių mėnesių vargingo darbo perėjo dirbti Karsono prekybos bendrovės atskaitomybės skyriun. Tuo pačiu metu buvo Chicago lietuvių tremtinių draugijos pirmininkas, VLIKO narys, bendradarbiavo lietuvių spaudoje. 1949-1955 m. buvo lietuvių teisininkų draugijos pirmininku.

Išėjęs pensijon (1953 m.) velionis rašė atsiminimus. Parašė ir savo lėšomis išleido dvi knygas:

A. a. Rapolas Skipitis

— "Nepriklausomą Lietuvą statant", kurioje aprašė Lietuvos kūrimosi laikotarpį, nuo pat 1918 m. pradžios iki 1926 m. gruodžio 17 d. ir antrą — "Nepriklausoma Lietuva". Šioje jis aprašė kaip atkurtą nepriklausomą Lietuvos valstybę veikė, kaip ji buvo valdoma ir ką Lietuvai davė nepriklausomybė, — tautinio susipratimo, ekonominės ir kultūrinės srityse. Minėtos knygos skaitytojų

A. + A.
ELZBIETA KONKULEVIČIENEI mirus,
jos dukterį, anukę ir jų šeimas užjaučiame ir kartu liūdime.

Teklė ir Tomas Sereikai

Mirus

A. + A. VYTAUTUI SAKALAIŠKUI,
jo sesutei DANUTEI JAKOVICKIENEI ir jos šeimai reiškiam gilią užuojautą.

Adelė ir Juozas Žemaičiai

P A D Ė K A

A. + A.

VLADISLAVA INDRIONIENE
KURKIETYTE

1976 m. vasario mėn. 19 d. mirė mūsų mylima žmona, motina ir senelė. Palaidota vasario mėn. 23 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Dėkojame jai lankiusiems koplyčioje ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Dėkojame kan. Vaclovui Zakarauskui už maldas koplyčioje, už atneštas šventas Mišias, bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame visiems užprašiusiems šv. Mišias už velionės sielą, atsiuntusiems gėles, pareiškiusiems mums užuojautą, dovanų, raštų ir spaudoje, karšto nešėjams ir visiems mus guodžiusiems.

Dėkojame laidotuvių direktoriui John Evans už nuosirdų patarnavimą.

Nuliūdę: Vyras, duklė, žentas ir anūkės.

Papročių ir pažiūrų paminklai yra pastovesni už medžiagines iškasenas. Tai suprato Ovidijus. Ši tiesa ypač galioja pasakoms. Jose yra galimi nemažiau sėkmingi kasinėjimai, negu žemėje.

Vytauto Bagdanavičiaus

KULTURINIS GELMIS PASAKOSE
II knyga

yra nuotykinga ekspedicija į proistoriją. 357 psl. Kaina 5 dol. Knyga gaunama Drauge ir pas platintojus. Liet. Knygos klubo nariams trečdaliu pigiau.

vertintos kaip labai idomūs — vertingi istorinės medžiagos šaltiniai, nes jose yra apstu vertingos istorinės medžiagos.

Sąlygojant su sveikata ir darbingumo pastovumu, velionis planavo parašyti dar ir trečią knygą — "Apie praėjusio šimtmečio pabaigą ir šio šimtmečio pradžią". Deja, šios trečios parašyti nebesusėjo. Šiek tiek surinktos medžiagos ir rašinio pradžia yra likusi rankraštyje.

1957 m. velionis Rapolas Skipitis, susituokė su p. Lidijsa Malvicaitė-Gelumbis, kuri, minėtas knygas ruošiant spaudai, uoliai autoriui talkininkavo.

Nuo 1971 m. kelius pastaruosius metus, velionis buvo jau menkos sveikatos. Minėdamas tėvynę - Lietuvą velionis visada apie ją kalbėjo su meile ir pagarpa. Pamažėle silpdamas, jautė besartinančią mirtį, bet jos nesibaimino. Mylimos ir mylinčios žmonos rūpestingai globojamas, 1976 metų vasario 23 dieną iškelavo amžinybėn.

Velionis pašarvotas buvo Brighton Parko Bieliūno laidojimo koplyčioje ir iš ten vasario 25 d. palydėtas į amžino poilsio vietą — Lietuvių tautines kapines. Budinių metų koplyčioje visą laiką buvo daug žmonių, jų tarpe vysk. V. Brizgys.

Pirmoji su velioniu atsisveikino ir ta proga labai jautri — gražų žodį tarė Lietuvos generalinė konsulė ponija J. Daužvardienė, po to žodį tarė LŠST. Karaliaus Vytauto Didžiojo rinktinės valdybos p-kas Vl. Išganaitis,

Lietuvių teisininkų d-jos atstovas adv. Liūdas Šmulskytis, buv. Užsienio lietuviams remti d-jos vardu — teisininkas K. Kasakaitis, Lietuvių Fondo — Kazys Barzdukas. Paskutinis atsisveikino teis. Alg. Budreckas.

Ilgą automobilį vilkstinę, apie 200 žmonių palydėjo velionį į amžino poilsio vietą.

Koplyčioje ir kapinėse prie kapo pamaldas atlaikė ir išpūdingą atsisveikinimo žodį tarė, Lietuvių evangelikų "Tėviškės" parapijos klebonas kun. A. Trakis. Karstas buvo apdengtas Lietuvos tautine vėliava, prie karsto stovėjo JAV ir Lietuvos trispalvė, visą laiką prie velionies budėjo uniformuotų šaulių garbės sargyba. Prieš leidžiant karstą duobėn, tautinė vėliava buvo nuimta ir Rinktinės v-bos pirm. Vl. Išganaitis, ją įteikė velionies našlei. Leidžiant karstą duobėn, prie kapo stovėjusieji išsiriavę karstanešiai — teisininkai, šauliai ir aplinkui atlydėjusių minia, numedami kapan gėlių, atidavė velionui paskutinę pagarbą. Kunigui baigus maldas, visų bendrai buvo sugiedota Marija Marija ir Lietuvos himnas.

Padėkos žodį tarė velionies duklė Marija Garbačiauskienė. Konstantinas Petrauskas

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojoje Anglijoje iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekmdieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausią pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

(Atkelta iš 2 pusl.)

su mūsų jaunimu. Atrodo, kad užmegzti ryšiai ir toliau tęsis. Po savaitės, 4 lietuviai apsilankė lietuvių tautinių šokių grupės repetitijoje ir jau planuojama suruošti bendrą jaunimo gegužinę, laukžą pavasarį.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoras, MIC, knygoje: ...

"Marijos garbinimas Lietuvoje"

Knyga yra tik teologinė, ji dėl idomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besidominčiam Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato, 440 psl. — kaina \$3.00. Galima ją įsigyti "Drauge".

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

- ir -

Giesmių Žodžiai

Esame paruošę mažą, patogią knygutę, pagal kurią kiekvienas katalikas gali sekti šv. Mišių eigą be didesnio susirūpinimo. Kunigas atskaito šv. Mišių dalis, kurios nuolat keičiasi. Mūsų knygutė nurodo reikalingus atsakymus šv. Mišių klausytojams.

Ši patogi knygutė kainuoja 50 centų, trys gaunamos už dolerį. Didesnį skaičių galima pirkti labai papiginta kaina. Prašome kreiptis į vadovybę perkant didesnį šios knygutės skaičių.

Rašykite:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Litūdna žinia pasiekė, kad sunkios ligos išvarginta š. m. vasario 29 d. Lietuvoje mirė mūsų mylima sesuo

Onufė Linčiasvikiene-Adomaitienė

Palaidota šakių kapinėse kovo 3 d. Giliam liūdesy liko Lietuvoje: duklė Jūratė su šeima, motina, brolis ir sesuo su šeimomis. Chicagoje seserys: E. Gėpnerienė, B. Karazijienė ir A. Pietušienė su šeimomis. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionę maldose.

Mylimai Motinai mirus,
KĘSTUTI KRIAUCIŪNAI
IR JO ŠEIMĄ
nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Leokadija ir Antanas Brazdžiai

A. + A. GRASILDAL ŠLIUPIENEI
mirus,

sūnui VYTAUTUI, jo šeimai ir visiems artimiesiems reiškiam nuosirdžią užuojautą.

Saulė ir Donatas Šatal

A. + A.

KAZIMIERUI VILKUI mirus,
žmoną FRIDĄ ir sūnų EUGENIJĄ su šeima širdingai užjaučiame ir drauge liūdime.

Juozas ir Felicija Urbeliai

DRAUGAS, pirmadienis, 1976 m. kovo mėn. 22 d.

5

A. + A.

JURGIUI PĖTERAIČIUI mirus,
jo žmonai MARIJAI, dukroms RASAI ir DANGOLEI LIPINIENEI su šeima bei artimiesiems reiškiam nuosirdžią užuojautą.

Birutė ir Juozas Briedžiai

A. + A. GRASILDAL ŠLIUPIENEI

mirus, sūnų VYTAUTĄ su šeima, sesers dukteris VALERIJA RUMSIENE su vyru ir STASE ESTKLENE su šeima giliausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Margarita ir Antanas Balčiūnai

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS
6645 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIOSKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAKŠTOS VIENTA

REpublic 7-3000

REpublic 7-3007

E U D E I K S

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741 - 2

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6872

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-8572

POVILAS J. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 3-1003

APLINK MUS

× Atžymėti Cicero lietuviai mokiniai. Kovo 6 ir 7 d. Mokslo ir pramonės muziejaus patalpose įvyko Chicagos katalikų pradžios mokyklų ir gimnazijos mokslo darbų paroda. Cicero Šv. Antano mokyklos mokiniai Vitas Laniauskas gavo I atžymėjimą ir medalį Bekaviral Sciences kategorijoje, Rūta Končūtė I atžymėjimą ir medalį chemijos kategorijoje ir Lai-ma Šulaitytė II atžymėjimą biochemijos kategorijoje.

× Lietuvių istorijos draugijos narių visuotinis metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 9 d. 3 val. po p. A. Rūgytės bute. Paskaitą apie dr. Joną Basanavičių skaitys kun. dr. A. Juška.

× Julija (Simonytė) ir Virgilijus Kauliai pakrikštijo savo pirmagimį sūnų Simą Petrą kovo 13 dieną Chicagoje. Krikštų apeigas atliko kun. A. Grauslys. Dalyvavo giminės ir artimieji.

× LB Lake Worth, Fla., apylinkės valdybos pirmininkas Antanas Ruopys ir sekr. V. Dovydaitis mums atsiuntė malonų laišką, kuriame šiltai žodžiais atsiliepė apie "Draugą", iškelė jo reikšmę Lietuvos laisvinimo ir mūsų tautiškų informacijos darbe, palinkėjo sėkmės ir pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Lietuvos istorijos draugijos posėdis įvyks kovo 31 d., trečiadienį (ne balandžio 31, kaip buvo pranešta), 7 val. vak. A. Rūgytės bute. Bus J. Vasaičio paskaita.

Clevelando Vysk. M. Valančiaus mokyklos sukuriamas Vasario 16-ajos minėjimo. Prie vėliavos Palubinskaitė, Kuprevičiūtė ir Janavičiūtė. Nuotr. Vl. Bacevičius

× Lietuvos Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, kovo mėn. 26 d. 7 val. v., atidaroma dail. P. Bugailišio tapybos paroda. Paroda tęsis iki kovo 29 d. Lankymo valandos šešt. ir sekm. 10 v. r. — 9 v. vak. (pr.)

× Trys operos — Kacinsko "Juodas laivas", Gaidelio "Gintaro šaly" ir Marijošiaus "Prietaisai" yra statomos geg. 8, 9, 15 ir 16 dienomis Chicagoje. Spektaklių bilietai jau gaunami Vėznelių prekyboje, 2501 W. 71 St. Krautuvė atidaryta kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.; o pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 3 val. vak. Chicago Lietuvos Opera kviečia visus įsigyti bilietus iš anksto ir dalyvauti spektakliuose. (pr.)

× Gerų vartotų daiktų išpardavimas kovo 25 ir 26 d. 10 v. r. — 7 v. v. Kolumbo Vyčių salėje, 2306 W. 69 St. Pelnas šv. Kazimiero seserų vien. reikalams. (sk.)

× Maironio lituanistinės mokyklos Lemonte tėvų komitetas posėdžiavo ir aptarė mokyklos pavasario balių, kuris įvyks balandžio 24 d., šeštadienį, Union Center salėje, Willow Springs, Ill. Siam baliui linksma ir įdomia programą ruošia aktorė Julija Cijūnienė.

× Inž. Antanas ir Marija Rudžiai, negalėdami dalyvauti ateinantį šeštad. lėšų teikimo bankete Beverly Country Club, aukojo 100 dol. V-tai Tautinių šokių šventei parenti. (pr.)

× Justinas Vizgirda, Chicago, Ill., atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Antanas Drutys, Chicago, Ill., atnaujinamas prenumeratą, paliko 7 dol. auką. Dėkui.

× Dr. Jorge ir Sofija Galante, Oak Brook, Ill., mus pasveikino, atsiųsdami 10 dolerių auką. Nuširdžiai dėkojame.

× Paul Putrimas, žinomas Cicero lietuvis verslininkas, yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Neseniai jis vėl mums atsiuntė 10 dolerių auką. Nuširdžiai dėkojame.

× Stasys Tallat-Kelpša, Baltimore, MD, atsiuntė 9 dolerių auką. Nuširdžiai dėkojame.

× Vincas Remeikis, Libertyville, yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar, atnaujinamas prenumeratą, atsiuntė didesnę auką. Dėkojame.

× Povilas Vyšnia, North Bay, Ont., Kanadoje, mums atsiuntė laišką, kuriuo padėkojo, kad "Draugo" intervencija pašalino netvarkingą dienraščio pristatymą yra kiek padėjusi ir dabar jis laikraštį tvarkingiau gauna. Šia proga atsiuntė auką. Dėkojame.

CHICAGOS ŽINIOS

STIPENDIJŲ FONDAS

Illinois valstybės Lietuvių Prekybos rūmai skelbia registraciją stipendijų fondui. Šiais metais nemažiau kaip trys 750 dol. stipendijos bus skiriamos jauniems lietuviams-aitėms, kurie-tesia mokslus universitetuose. Visi turi būti lietuvių kilmės ir baigę aukštesniąją mokyklą. Parašius laiškus bus pasiųsti prašymo blankai. Rašyti: Bruno Gramant, 6640 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629.

LIETUVISKOS KNYGOS Miesto bibliotekoje

Chicagoje, prie 62 ir Kedzie gatvių yra miesto išlaikoma biblioteka. Joje yra ir užsienio kalbų skyrius. Čia yra lietuvių, lenkų, rusų, italų ir kitomis kalbomis pasiskaitymui knygų. Praeitais metais pavieniai asmenys ir organizacijos prašė lietuviškų knygų skyrių padidinti. Šiuo reikalu su bibliotekos vedėja tarėsi Marquette Parko Lietuvių bendruomenės pirm. P. Indreika. Reikiamų žygų darė ir apylinkės pensininkų sąjungos pirm. Gibaitis. Šių metų pradžioje bibliotekoje lietuvių kalbos skyrius žymiai padidintas. Atgabenta naujų knygų. Malonu pažymėti, kad yra daug skaitytojų, kurie lietuviškoms knygoms naudojami. Bibliotekoje be knygų, žurnalų ir dienraščių yra mėgėjams šachmatai. Čia ruošiamos dailininkų parodos, paskaitos ir nemokamai rodomi filmai.

MIRANDOS TRAUKINYS

Chicago miesto susisiekimo vadovybė, pagerbdama Lotynų Amerikos imigrantus, kovo 19 d. paleis naują dviejų vagonų traukinį, pavadintą vardu Francisco de Miranda — venecueliečio — kuris talkino JAV laisvės kovose.

PADEGEJAS

Septynių metų berniukas prisipažino, kad jis padegė Lewis universiteto teisių rūmus, kur

Paskutinė scena Dainavos pastatytame sukaktuviniame veikale "Pamario pasakoj". Nuotr. Z. Degučio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DAILININKO IŠ ANGLIJOS MENO DARBŲ PARODA

Dailininkas Petras Bugailiškis pirmą kartą atvyko į svečius į JAV-bes 1972 m. Chicagoje buvo sukurta jungtinė Anglijoje gyvenančių ir iš Anglijos atvykusių čikagiškių dailės darbų paroda. P. Bugailiškis tada išstatė 20 paveikslų ir visus pardavė. Parodą ruošė Chicago Anglijos lietuvių klubas. Žiūrovams patiko švelnūs ryškūs gamtos vaizdai. Jis labiausiai mėgsta vaizduoti vasaros Lietuvos gamtą. Gėlėmis papuoštus kryžius, geltonuojančius, prinokusius javų laukus, mūsų upelius ir ganyklas.

P. Bugailiškis savo pirmąsias jaunystės dienas praleido Anykščiuose, todėl jo piešiniuose gali-

ma atpažinti Anykščių apylinkių vaizdus.

Vienas vyresnio amžiaus paveikslų mėgėjas man pasakojo, kad jis nusipirkęs Bugailiško paveikslą "Šventąja plaukia sėklai", ilgai žiūrėjęs į jį matydamas Lietuvą, kol jam ašaros užtemdžiusios akis.

Dabar P. Bugailiškis atvyko į Ameriką. Praleidęs vasarą ir žiemą lietuviškoje Chicagoje, nupiešė kelias dešimtis vaizdų. Surodė Toronto parodą ir ten visus savo paveikslus pardavė per 4-rias valandas. Jis ruošiasi vykti atgal į Angliją, bet prieš išvykdamas dar nori parodyti savo darbų dalį miešams Chicago lietuviams. "Laisvosios Lietuvos" laikraščio kolektyvas Tautiniuose namuose jam ruošia atsisveikinimo parodą, kuri bus kovo 26 — 29 Liet. tautiniuose namuose. Jonas Jokubka

ŠAULIŲ VEIKLA

Sekmadienį, kovo 7 d. DLK Vytauto šaulių rinktinės valdyba savo namuose turėjo eilinį posėdį. Dienotvarkėje buvo kalbama apie namų reikalus, kai kuriuos nepritekėjus ir ateities planus. Reikia džiaugtis, kad viskas eina prie pabaigos. Dar truputis darbo, šiek tiek pinigų, kuriuos, reikia tikėti, šauliai sušės, ir užbaigtųjų vainikas bus iškeltas į padangas.

Šiuo laiku salė jau pasipuošusi gražiomis žaliomis spalvomis užuolaidomis ir turtinomis lempomis. Lempas, kainavusias netoli dviejų tūkstančių, dovanojo dvi sesės: pirm. S. Cečiūvičienė ir M. Dapkienė. Didžiulis virtuvės inventorių, kainavęs keletą tūkstančių, yra nupirktas sesių šaulių sudėtais pinigais. Yra jau naujos, gražios kėdės, pilnai sutvarkytas baras, rūbinė ir kt.

Gal būt, vienintelis didelis rūpestis — tai grindims kilimas. Rinktinės kišenės tuščios. Prašyti sesių šaulių negalima, jos yra davusios namams neapsakomai daug. Šiame reikale ir vyrai negalės neprisiidėti. Dar daug yra neprisiidėjusių, o būtų gražu, jei ir ne tūkstantinėmis, tai

ČIKAGIETĖ KARO AKADEMIJON

Sandra Smith, buvusi Liurdo aukšt. mokyklos auklėtinė, nutarė stoti į West Point karo akademiją. Ji yra pirmoji išmoterų, stojančių į tą akademi-

MIESTO CENTRE

Chicago miesto centre tar-nautojų skaičius per 5 metus sumažėjo 22% ir 1974 m. pradžioje jų buvo 250,000. Kasdien miesto centrą suvažiuoja apie 28,900 pirkėjų.

BRANGŲS KELTUVAI

Chicago miesto pigesnių butų kolonijose keltuvų išlaikymas metams kainuoja 3 mil. dol.: po 9500 dol. kiekvienas keltuvai. Butų valdyba nutarė samdyti ekspertą, kuris patartų, kaip sumažinti išlaidas.

bent dolerinėmis prisidėtų.

Kovo 28 d. 2 val. po piet šaulių namuose yra šaukiamas bendras šaulių susirinkimas, kur bus duodama apyskaita iš rinktinės veiklos, aptarti ateities planai, pagelėjami sumanymai. Tars trumpą žodį sibirietis Kreivėnas. Priimta 14 naujų narių.

Po susirinkimo vyko pamokos. Pasimokyta, kaip laikytis paradoose, minėjimuose ir laidotuvėse. Supažindinti naujieji nariai su šauliška disciplina. Pabaigoje buvo gražus pasižmonimas, prisilaikant lietuviškų tradicijų, tai yra gavėnios metu be šokių ir dainų.

J. Yla

LEMONTAS AUGA IR PLEČIASI — STIPRĖJA LIETUVYBĖ

Rašant apie Lemonto ir apylinkės gyvenančių lietuvių veiklą, pirmiausiai norisi "Draugo" skaitytojus supažindinti ir su pačia vietoje. Daugelis jau žino "tą garsų miestą", bet manau, kad yra dar nežinančių.

Lemonto, Ill., lietuvių pradėjo apsigyventi šio šimtmečio pradžioje, tačiau nebuvo susiorganizavę, nežinoma nei kiek čia jų gyveno. Dabar, kurie kūrėsi, po 1950 metų, yra susiorganizavę ir Lietuvių bendruomenę. Gražiai sugyvena, niekas ardomuoju darbu neužsiima. (Nors ardytojai lankosi, bet neranda ardytojų).

Lietuviai čia turi lietuvišką šešadieninę mokyklą, kurioje mokosi per 130 gražių ir gudrių lietuviukų. Turi Balfio skyrių, surenka vargstantiems broliams aukų daugiau kaip 600 dol. Turi sportininkų grupę, kuri gražiai reikišiai sporte. Veikia skautų ir ateitininkų vienetai ir kt. organizacijos.

Lemonto miestelis išsistatęs gražioje vietoje: tarp medžių, kalneliais bei pakalnėmis vingiuotas. Daug medžių, krūmų, gėlynų, labai švariai užlaikomas. Visi gyventojai balti ir jų gyvena virš penki tūkstančiai.

Priklauso Cook apskrčiai, turi visas miestelių reikalingas įstaigas: burmistą, policiją, gaisrininkus, paštą ir t. t. Paštas išnešiojamas, o apylinkėse

Prie vėliavų estai, latviai ir lietuviai prieš pabaltiečių vakaro pradžią. Nuotr. P. Maletos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— JAV LB krašto valdybos ryšininkas prie Valstybės departamento Algimantas Gureckas vasario 23 d. kreipėsi į Naujosios Zelandijos ambasadą Vašingtone, prašydamas, kad ji tarpininkautų persiųsti JAV LB krašto valdybos memorandumą N. Zelandijos ministeriui Robert Muldoon. Ambasadorius Lloyd White sutiko LB raštą persiųsti ir kovo 1 d. laišku Alg. Gurecką painformavo. Jų prašymą įvykdė. JAV LB krašto valdyba savo išsamiam memorandumu prašo N. Zelandijos vyriausybę pasinaudoti Australijos precedentu ir atšaukti Pabaltijo valstybių įjungimo į Sov. Sąjungą pripažinimą. Memorandumė iškeliamas Molotovo — Ribbentropo pakto išdavoje įvykdyta Pabaltijo valstybių okupacija ir lietuvių tautos 35 metų rezistencija prieš okupantą.

A. Gė. — Inž. Paulius Čekus, Detroito gyventojas, gavo laišką iš Michigano senatoriaus Robert P. Griffin, kuris patvirtina savo prisidėjimą prie senato įneštos rezolucijos, kuria iš naujo būtų patvirtinama Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Rusiją nepripažinimo teisė. Taip pat jis gavo atsakymą iš valstybės departamento pareigūno Philip A. Hart dėl Helsinkio susitarimų teisinės padėties.

— V-jį Pabaltijo kraštų studijų konferencija rušiama gegužės 20 — 23 dienomis Kolumbijos universitete, New Yorke. Pagrindinė konferencijos tema — Meškinų Rudnosiuoką vadinama Maironio lituanistinė mokykla, New York, kovo 28 Kultūros židinio didžiojo salė. Vaidinime dalyvauja labai daug mokinių. Į vaidinimą įvesta daug šokių ir dainų. Vaidinimo pradžia 3 v. popiet.

— Vilnius Bražėno, žinomo visuomenės veikėjo ir paskaitininko pasikalbėjimą apie okupuotos Lietuvos kančias paskelbė Fort Myers News — Press, atspausdindamas ir ke-

išvežiojamas kasdien. Yra pradžios ir aukštesniosios mokyklos. Trys R. katalikų ir dvi evang. bažnyčios su savomis mokyklomis. Yra daug krautuvų, dar daugiau planuojama. Iš lietuvių prekyboje gražiai reikišiai Al-dona ir Vytautos Soliūnai. Keli gydytojai turi kabinetus, tarp jų du lietuviai dantų gydytojai: dr. M. Jankienė ir dr. J. Abromaitis. Yra kelios vaistinės. Bendrai visko galima pirkti, kas tik reikalinga. O jei kas nori parduoti ar pirkti nuosavybes, tai Peter Real estate arba Bud's real estate patarnaus. Tai lietuviškos įstaigos. Pirmoji — Petro Abromaičio, antroji Balio Budraičio vadovaujamos.

Susisiekimo atžvilgiu Lemontas labai patogus. Savomis mašinomis visada greitai (30 min.) pasiekama Chicago. Be to, miestelis kerta geležinkelis einantis iš Springfieldo į Chicago. Daug dirbančiųjų Chicagoje darban važinėja tuo traukiniu. Chicago pasiekama per 30-40 min. Be to, per Lemontą kursuoja autobusas Jolietas—Chicago ir atgal.

Vadovybė jau yra sudariusi planus miesteliui pertvarkyti. Norima padidinti ir daugiau pagrąžinti. O miestelio centrą visai perstatyti, paliekant tik istorinės reikšmės pastatus. Gyventojų skaičių iki 1980 metų padidinti iki 17 tūkstančių.

Atrodo, kad lietuviams Lemontas ir apylinkės patinka, nes vis daugiau ir daugiau jų čia apsigyvena.

Čia lietuviškas veikimas gyvas. Apie tai sekanti kartą. Andrius Laukaitis

lias dideles nuotraukas. V. Bražėnas amerikiečių spaudoje dažnai aprašo komunistų siautėjimą Lietuvoje, taip pat dažnai yra kviečiamas į Fort Myers radijo stotį pasikalbėjimams. Vasario 16 d. proga buvo taip pat skelbta keletas laiškų Lietuvos laisvės reikalui. (Ir, L.).

— Renata Dalia Čeciūraitė, baigusi Detroito universitetą, kuriame profesorijauja dr. J. Pikušas, dabar ruošiasi magistro laipsniui ir dirba Vaikų klinikoje (Psychodiagnostic Clinic). Aktyvi lietuviškoji veikloje, reikišiai ateitininkuose. Jos tėvukai Angelė ir Alfonsas Smigelskiai, gyvenantieji St. Petersburg Beach Florida, atšventė aukšinę vedybinio gyvenimo sukaktį.

ITALIJOJE

— Lietuvos diplomatinio šefas S. Lozoraitis pasiuntė Australijos užsienio reikalų ministeriui raštą, kuriame lietuvių tautos vardu pareiškia padėką už Australijos vyriausybės nutarimą atšaukti ankstyvesnės — darbiečių valdžios suteiktą Baltijos valstybių prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą pripažinimą. Savo rašte S. Lozoraitis pažymi, kad šis kilnus Australijos vyriausybės aktas, patvirtinantis nekintamą Lietuvos, Latvijos ir Estijos teise atstatyti savo nepriklausomybę, liks tarptautinių santykių istorijoje, kaip svarbus įnašas į sukurimą tikros tarptautinės bendruomenės, pagrįstos teisingumu ir sugebancios pasipriešinti neteisėtumui.

VENECUELOJ

— Venecuelos lietuvių Vasario 16-tosios proga pasiuntė raštą prezidentui, iškeldami tautų apsisprendimo teises ir pavergtos Lietuvos reikalus. Prezidento vardu telegrama Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Vladui Venckui prisuntė generalinis sekretorius, kuris sako, jog prezidentas yra įgaliotas tuo reikalu pasirūpinti užsienio reikalų ministeri.

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premiją tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca, ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošnų dail. POVILO PUZNO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina 25 dol. Pild dovaną ir tinka bent kurioms progoms įteikti bent kam: sveitintautiui ar lietuviui. Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, IL. 60629. Užsakant pridėti 50 centų už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 5 proc. mokesčių.

"MŪSŲ ŠOKIAI".

Išleido Lietuvių Tautinių Šokių Institutas (antroji laida) 1975 metais Chicagoje.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629. Kaina \$4.00. Užsakant pridėti 21 centą už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių.